

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΙΟ ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

Το παρόν έγγραφο αναλύει τα θεμέλια, τους στόχους, τη μεθοδολογία, και το εκπαιδευτικό υλικό του έργου MyHood. Ο στόχος του έργου είναι να ενθαρρύνει τους νέους, ηλικίας 13-18 ετών, ώστε να συμμετέχουν ενεργά στη δημιουργία και την ανάπτυξη βιώσιμων και πράσινων πόλεων.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΣΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΠΙΟ ΒΙΩΣΙΜΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΣΙΝΩΝ ΠΟΛΕΩΝ

Ing. arch. Mirjana PETRIK, Ph. D.
Mgr. Markéta HOSSINGEROVÁ

Σε συνεργασία με τους εταίρους του έργου:
Město přátelské k dětem, z.s. (CZ), Design Clips P.C. (GR), Nova Iskra Kreativni Hab (SRB) a
Erma (CZ).

Prague, 2023

Η μεθοδολογία αναπτύχθηκε στο πλαίσιο του παρακάτω έργου:

Erasmus+ Programme KA2 Strategic Partnership

Κωδικός έργου: 2021-2-CZ01-KA220-YOU-000050699

Το έργο MyHood είναι το αποτέλεσμα μιας διεθνούς συνεργασίας εμπειρογνομώνων στο πεδίο της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης, της συμμετοχής των παιδιών και των νέων, της ψηφιακής εκπαίδευσης των νέων, και τέλος στο πεδίο του βιώσιμου αστικού σχεδιασμού, της πολεοδομίας, και της αρχιτεκτονικής. Οι επιμέρους εταίροι είναι υπεύθυνοι για τα επιμέρους αποτελέσματα με βάση την κύρια ειδικότητά τους.

Για τη μεθοδολογία του MyHood πρωταρχική ευθύνη φέρει η Město přátelské k dětem, z.s., (Child Friendly City), μία ΜΚΟ της Τσεχίας. Η Design Clips IKE από την Ελλάδα είναι υπεύθυνη για το περιβαλλοντικό περιεχόμενο. Το διαδραστικό ψηφιακό εργαλείο θα δημιουργηθεί από τη NOVA ISKRA KREATIVNI HAB από τη Σερβία και η ERMA, από τη Τσεχία, είναι υπεύθυνη για τις Οδηγίες Χρήστη.

Περιεχόμενα

1.	Εισαγωγή	1
2.	Θεμέλια και βασικοί όροι	3
3.	Μεθοδολογία του MyHood	8
3.1	Κατηγορίες χρηστών της εφαρμογής-app (εργαλείο) MyHood- Χρήστες	9
3.1.1	Κύρια ομάδα χρηστών	10
3.1.2	Δευτερεύουσα ομάδα χρηστών	12
3.2	Λειτουργίες της εφαρμογής-app (εργαλείο) MyHood	13
3.2.1	Ειδικές λειτουργίες	13
3.2.2	Τεχνικές λειτουργίες	15
3.3	Περιεχόμενο εφαρμογής-app (εργαλείο) MyHood	16
3.4	Εκπαιδευτική διαδικασία με την εφαρμογή-app (εργαλείο) MyHood	17
3.4.1	Υπόβαθρο Μεθοδολογίας	17
3.4.2	Διεργασία	19
3.5	Συμμετοχή – περαιτέρω χρήση της εφαρμογής-app (εργαλείο) MyHood	21
4.	Στόχοι του έργου και βασικές αρμοδιότητες	22
	Βιβλιογραφία/Πηγές	24

Παράρτημα

- [1 MyHood Ανάλυση Σχολικών Προγραμμάτων Σπουδών και Πρωτοβουλίες Συμμετοχής των Νέων.](#)
- [2 MyHood Περίληψη Ανάλυσης Σχολικών Προγραμμάτων Σπουδών](#)
- [3 MyHood Λίστα Αναφορών](#)
- [4 MyHood Διαδραστική Λίστα Αναφορών](#)
- [5 MyHood Εκπαιδευτικό Φυλλάδιο](#)

Εισαγωγή

Το έργο MyHood αποτελεί την προσπάθειά μας να συμβάλουμε στην επίλυση των περιβαλλοντικών και κοινωνικών ζητημάτων. Το έργο επικεντρώνεται στις μελλοντικές γενιές και αντικατοπτρίζει την κοινωνική ζήτηση, υπό το πρίσμα των κρίσιμων προκλήσεων του κόσμου σήμερα. Ταυτόχρονα, αφουγκράζεται τις ανάγκες της νέας γενιάς και ανταποκρίνεται σε αυτές – και στο περιεχόμενό του, αλλά και τη μορφή του, καθώς χρησιμοποιεί ψηφιακά εργαλεία που αφορούν στη συμπερίληψη των νέων.

Η κύρια έκβαση του έργου είναι ένα συμμετοχικό-εκπαιδευτικό ψηφιακό εργαλείο (app). Το εργαλείο θα προσφέρει στους κύριους χρήστες του (13-18 ετών)¹ την ευκαιρία να εμπλακούν ενεργά στην αναγνώριση και την εξέταση της γειτονιάς τους, καθώς και να συμμετάσχουν στη διαδικασία δημιουργίας μιας βιώσιμης και πράσινης πόλης. Επικεντρωνόμαστε στις θεματικές της κλιματικής αλλαγής και των επιπτώσεων που επιφέρει στις τόπους που κατοικούμε και σε πιθανά μέτρα μετριασμού, προσαρμογής, και αντιμετώπισης των επιπτώσεων αυτών. Στο έργο αυτό επιλέξαμε την έννοια της Μπλε-Πράσινη-Γκρι² υποδομής, ανάμεσα σε μία πληθώρα σπουδαίων διεπιστημονικών στρατηγικών που αναζητούν λύσεις για το επίκαιρο πρόβλημα της κλιματικής κρίσης. Η επιλογή αυτή οφείλεται σε δύο λόγους: οι νέοι μπορούν με ευκολία να κατανοήσουν και να συμβαδίσουν με τη θεματική της Μπλε-Πράσινη-Γκρι υποδομής, καθώς επίσης η έννοια αυτή μπορεί να τροποποιηθεί με τέτοιό τρόπο, ώστε να προσαρμόζεται σε κάθε γειτονιά ξεχωριστά. Εκτός από την απόκτηση νέων γνώσεων, το εργαλείο επιτρέπει την άμεση συμμετοχή του χρήστη στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και σχεδιασμού της πόλης, μέσω άμεσων διασυνδέσεων με τον αντίστοιχο δήμο ή με αρμόδιους φορείς της πόλης.

Το παρόν έγγραφο αναλύει τα θεμέλια, τους στόχους, τη μεθοδολογία, και το εκπαιδευτικό υλικό του έργου MyHood. Το Κεφάλαιο 2 περιγράφει τις θεμελιώδεις ιδέες του έργου. Αυτή είναι η ιστορία που αποτέλεσε πηγή έμπνευσης, ώστε να δημιουργηθεί αυτό το έργο. Το Κεφάλαιο 3 αναλύει με λεπτομέρεια τη μεθοδολογία του MyHood. Βασισμένη σε έρευνες και αναλύσεις, η μεθοδολογία ορίζει συγκεκριμένες παραμέτρους και τη δομή του συμμετοχικού εργαλείου – ψηφιακή εφαρμογή (app). Τα κεφάλαια της μεθοδολογίας σχετίζονται με κάθε θεματική της δομής – κατηγορίες χρηστών, λειτουργίες, περιεχόμενο και μορφή εκπαίδευσης, επιλεγμένη διδακτική, καθώς και περαιτέρω χρήση. Η επιδιωκόμενη κατεύθυνση της χρήσης του εργαλείου – MyHood εφαρμογή (app) – περιγράφεται στον επίλογο (Κεφάλαιο 4). Επίσης, συνοψίζουμε τους στόχους που έχουν τεθεί για πιθανή μελλοντική αξιολόγηση.

¹ Το έργο επικεντρώνεται κυρίως σε νέους ηλικίας 13-18 ετών, με βάση τον ορισμό της Σύμβασης για τα Δικαιώματα του Παιδιού (UNICEF, 1989. Σύμβαση για τα δικαιώματα του παιδιού. UNICEF.org. Διαθέσιμο στη διεύθυνση: <http://www.unicef.org/crc>). Επιπλέον, τα παιδιά γίνονται αντιληπτά ως ανθρώπινα όντα ηλικίας 0 - 18 ετών. Συνεπώς, ο όρος παιδιά περιλαμβάνει τα παιδιά ηλικίας 0 - 11 ετών και τους νέους ηλικίας 12 - 18 ετών. Οι νέοι ενήλικες είναι άτομα ηλικίας 18 - 25 ετών. Αυτές οι δύο κατηγορίες αποτελούν το δευτερεύον κοινό-στόχο των αποτελεσμάτων του έργου.

² Ο όρος Μπλε-Πράσινη-Γκρι υποδομή χρησιμοποιείται γενικά όταν μιλάμε για την προσαρμογή των αστικών περιοχών στην κλιματική αλλαγή κατά την αντιμετώπιση του νερού της βροχής. Οι μπλε-πράσινες υποδομές μπορούν επίσης να αναφέρονται συγκεκριμένα σε μια προσέγγιση αστικού σχεδιασμού κατά την οποία ο σχεδιασμός φυσιοκρατικών ή εντελώς τεχνητών υποδομών στην πόλη αποσκοπεί στο να επιτρέψει την πραγματοποίηση ολόκληρου του κύκλου του νερού εντός της πόλης. Βλ.: Livable Streets - A Handbook of Bluegreengrey Systems, K. Fridell, A. Thynell, F. Bruhn, J. Fors, S. Sixtensson, M. Vysoký, Publisher: edge, 2020, Version: 2.0, Available at: <https://bluegreengrey.edges.se/> KABISCH, Nadja, STADLER, Jutta, KORN, Horst. Nature-based Solutions to Climate Change Adaptation in Urban Areas Theory and Practice of Urban Sustainability Transitions. Springer Open: 2017, ISBN 9783319537504.

Θεμέλια και βασικοί όροι του έργου

Οι ακόλουθες προτεραιότητες ορίζουν το πλαίσιο της μεθοδολογίας της εκπαιδευτικής εφαρμογής (app) – ψηφιακό εργαλείο MyHood: α) έμφαση στο περιβάλλον, συγκεκριμένα στην καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής, και β) ενίσχυση της ενεργού συμμετοχής των νέων στα κοινά, συμπεριλαμβανομένης της ειδικής προετοιμασίας, όπως, για παράδειγμα, η κοινωνική επιχειρηματικότητα.

Η εφαρμογή (app) MyHood μπορεί να αξιοποιηθεί και από την τυπική και από την επίσημη εκπαίδευση. Συγχρόνως, θα είναι ένα εργαλείο το οποίο θα διευκολύνει τη συμμετοχή των νέων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων και σχεδιασμού της πόλης, στην περίπτωση που οι συμμετέχοντες χρήστες είναι και εκπρόσωποι των δημοτικών αρχών.

Από τα ακόλουθα συμπεραίνουμε ότι:

...το **περιβάλλον** αποτελείται τόσο από το φυσικό όσο και από το δομημένο περιβάλλον, το οποίο επηρεάζει τους ανθρώπους (την σωματική και ψυχική ακεραιότητα) και οι άνθρωποι διαμορφώνουν τα περιβάλλοντά τους.

...η κύρια εκπρόσωπος του δομημένου περιβάλλοντος είναι η πόλη –ο τόπος κατοίκησης των ανθρώπων.

...η **κλιματική αλλαγή** είναι το αποτέλεσμα μιας μεταβαλλόμενης σχέσης μεταξύ ανθρώπου και φύσης, ένας πραγματικός κίνδυνος για τις υπάρχουσες και τις μελλοντικές γενεές, η οποία εκδηλώνεται με τη μορφή αφύσικων καιρικών μοτίβων.

...**βιώσιμη ανάπτυξη/ζωή** είναι μία στρατηγική η οποία ωθεί στη λειτουργική προσαρμογή στο αναπόφευκτα μεταβαλλόμενο κλίμα του πλανήτη, με μακροπρόθεσμο στόχο να μειώσει τη ταχύτητα και την ένταση των αλλαγών.

...η **συμμετοχή** είναι μία διαδικασία αμοιβαίας επικοινωνίας και κοινής λήψης αποφάσεων που επηρεάζουν τη ζωή του ατόμου και της κοινωνίας, όπως η πολεοδομία. Επίσης, εισάγει ένα επιτυχημένο εργαλείο για την υιοθέτηση ενός βιώσιμου τρόπου ζωής.

Στην απαρχή του πολιτισμού, η φύση ήταν το αρχικό περιβάλλον του ανθρώπου. Πάνω απ' όλα, θεωρούνταν παντοδύναμη – εκφοβιστική. Ωστόσο, μπορούμε να μιλάμε για δομημένο περιβάλλον από τη στιγμή που ο άνθρωπος αποφάσισε να κατασκευάσει την πρώτη κατοικία για να ζήσει ή, το αργότερο, τη στιγμή όπου οι πρώτες πόλεις σχηματίστηκαν. Αυτή η ανάπτυξη είχε ως στόχο την προστασία των ανθρώπων από την παντοδύναμη φύση και την απεξάρτησή τους από αυτήν.

Με την πάροδο του χρόνου, η σχέση των ανθρώπων με τη φύση άλλαξε απαραίτητα αλλά δραματικά, καθώς οι δυνάμεις μεταξύ αυτής και του ανθρώπου μετατοπίστηκαν. Από τεχνικής άποψης, μπορούμε να εντοπίσουμε δύο διαφορετικές θεμελιώδεις προσεγγίσεις στην αντίληψη της φύσης κατά τους τελευταίους αιώνες. Η πρώτη είναι μια ρομαντική λατρεία που θαυμάζει την ομορφιά και τη δύναμή της - βρίσκοντας σε αυτήν έναν πλούτο

2.

³ SOKOL, Jan, Malá filosofie člověka a Slovník filosofických pojmů, Praha: Albatros, 2019. ISBN 978-80-7601-217-2.

⁴ Krajhanzl, Jan. Psychologie vztahu k přírodě a životnímu prostředí. Brno: Lipka, MUNI press, Útočiště interiérového člověka. Film. [online March 9, 2023]

⁵ Retrieved from: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10539148437-celnice/313294340020010/>

σχημάτων, χρωμάτων, αλλά και πηγή έμπνευσης. Η δεύτερη προσέγγιση είναι ρεαλιστική - η φύση είναι μια απλή δεξαμενή πόρων που πρέπει να αξιοποιείται³.

Τελικά, οι δύο αυτές προσεγγίσεις αντιστρέφονται από τον μεταμοντέρνο άνθρωπο. Η φύση αποτελεί πλέον μία ζώνη χαλάρωσης και ξεκούρασης, έναν τόπο για δραστηριότητες αναψυχής⁴. Ταυτοχρόνως, η ζωή των ανθρώπων έχει μεταφερθεί πλέον στις πόλεις και κυρίως τους εσωτερικούς χώρους των κτιρίων, αποκόπτοντας το άτομο από τη φύση (φως του ηλίου) και την 'κατανάλωσή' της. Η κοινώς γνώστη εσωτερική ζωή⁵ παρατηρήθηκε μερικές δεκαετίες στο παρελθόν και σήμερα αποτελεί τον κύριο τρόπο ζωής πολλών ανθρώπων στο άθος της παραγωγικής τους ηλικίας.

Η μετακίνηση από τη φύση στις πόλεις σημαίνει λιγότερη επαφή του ανθρώπου με αυτή. Επίσης, οφείλεται για την εξασθένηση της επαφής και της επικοινωνίας των ανθρώπων μεταξύ τους. Η μετακίνηση όμως, στους ψηφιακούς κόσμους σημαίνει και την εξασθένηση της επικοινωνίας των ανθρώπων με τον ίδιο τους τον εαυτό.⁶

Παρόλα αυτά, αρκετές έρευνες που πραγματοποιήθηκαν σε πολλές χώρες επιβεβαιώνουν πως η φύση παίζει καθοριστικό ρόλο στην σωματική και την ψυχική υγεία του ατόμου και συμβάλει στην σωστή ανάπτυξη του. Η επαφή των παιδιών και των ενήλικων με τη φύση βοηθά στην πρόληψη διαφόρων επιδημιών και συνολικά ενισχύει τη λειτουργία του ανοσοποιητικού συστήματος, μειώνει το στρες, το άγχος, και την επιθετικότητα, και ανακουφίζει από συμπτώματα διάσπασης προσοχής. Επιπλέον, προάγει την ικανότητα συγκέντρωσης και της δημιουργικότητας. Συνοψίζοντας, η ύπαιθρος προσφέρει ένα σύνολο κοινωνικών αλληλεπιδράσεων: γειτονικές σχέσεις για τους ενήλικες και απεριόριστο παιχνίδι για τα παιδιά⁷.

Παρ' όλα αυτά, η εκμετάλλευση των φυσικών πόρων συνεχίζει. Η όλο ένα και αυξανόμενη κατανάλωση αποτελεί πλέον κοινή πρακτική της οικονομικής ανάπτυξης που υπόσχεται την ευημερία της ανθρωπότητας. Ωστόσο, εκτός από την ευημερία έχει επιφέρει και λιγότερο ευχάριστα φαινόμενα: μαζική εξαφάνιση ειδών, εξάντληση των πόρων, διαίρεση της κοινωνίας και κλιματική αλλαγή⁸.

Παρά τις διαφορετικές απόψεις σε διάφορα ζητήματα σήμερα, υπάρχει μία επιστημονική ομοφωνία, μεταξύ της πλειονότητας των κλιματολόγων: ο πλανήτης θερμαίνεται και το ανθρώπινο είδος φέρει σημαντική ευθύνη γι' αυτό. Παρόλο που μπορούμε να εντοπίσουμε αναλογίες στον αριθμό των κλιματικών φαινομένων που βιώνουμε κατά τη διάρκεια της ύπαρξής μας, δεν έχουν επαναληφθεί τέτοιες ανθρωπογενείς καταστάσεις στο παρελθόν –

Η κλιματική αλλαγή δεν αποτελεί έναν μακρινό μελλοντικό κίνδυνο, είναι ένα πρόβλημα του σήμερα.

⁶ ANDERSON J., RAINIE L., The negatives of digital life, Pew Research Center, 2018,

Διαθέσιμο στο: <https://www.pewresearch.org/internet/2018/07/03/the-negatives-of-digital-life/>

⁷ DANIŠ, Petr, Děti venku v přírodě: ohrožený druh? Praha: Ministerstvo životního prostředí ČR, 2016. ISBN 978-80-7212-610-1.

⁸ MACY, Joanna and JOHNSTONE, Chris, Active Hope: How to Face the Mess We're in without Going Crazy), New World Library, 2012, ISBN-10: 1577319729

⁹ ŠMAJS, Josef, KLÍMA, Ivan, CÍLEK, Václav, Tři hlasy. Úvahy o povaze kultury s přírodou. Brno: Doplněk, 2010. ISBN 978-80-7239-252-0.

¹⁰ United Nations: World Urbanization Prospects, [online] [cit. 2023-03-20]

Ανακτήθηκε από:

https://www.un.org/development/desa/pd/sites/www.un.org.development.desa.pd/files/files/documents/2020/Jan/un_2018_wup_report.pdf

¹¹ ŠMAJS, Josef, KLÍMA, Ivan, CÍLEK, Václav, Tři hlasy. Úvahy o povaze kultury s přírodou. Brno: Doplněk, 2010. ISBN 978-80-7239-252-0.

δισεκατομμύρια άνθρωποι επηρεάζουν τη φυσική ροή των φυσικών πόρων με τα απόβλητα που παράγουν, ένα δέκατο της ξηράς καλύπτεται από κτήρια, οδοστρώματα, κ.λπ.

Παρόλο που όταν αναφερόμαστε στην έννοια της κλιματικής αλλαγής, συχνά επικεντρωνόμαστε στον όρο «θερμότητα», έχει αποδειχθεί πως το πραγματικό πρόβλημα είναι το νερό.⁹ Οι διαφορές στη θερμοκρασία μεταξύ της ξηράς και της θάλασσας σε διάφορα σημεία της Γης, επηρεάζει επίσης τη κατεύθυνση και τη δύναμη των ανέμων. Θα υπάρξουν περιοχές στον κόσμο που θα βρέχει σε μεγαλύτερο βαθμό σε αντίθεση με άλλες που θα βρέχει ελάχιστα. Ο υδροφόρος ορίζοντας υποχρεωτικά θα προσαρμοστεί στις αλλαγές της θερμοκρασίας. Το εκπαιδευτικό υλικό του έργου MyHood είναι, μεταξύ άλλων, ειδικά επικεντρωμένο στη διαχείριση του νερού των πόλεων.

Έως τα τέλη του 20ου αιώνα οι άνθρωποι ήταν χωρικοί, αλλά σήμερα έως και το 80% του παγκόσμιου πληθυσμού κατοικεί στις πόλεις των ανεπτυγμένων κοινωνιών. Ακόμη, οι προβλέψεις των παγκόσμιων οργανισμών υποδεικνύουν πως τα τρία τέταρτα του παγκόσμιου πληθυσμού θα κατοικεί συσσωρευμένα έως το 2050.¹⁰ Οι πόλεις είναι οι φυσικοί οικότοποί μας όπου νιώθουμε ασφάλεια - μία ανθρωπογενής κατασκευή. Οι πόλεις καταλαμβάνουν το 2% της συνολικής επιφάνειας της γης, αλλά καταναλώνουν έως το 60-80% της παραγόμενης ενέργειας. Η τεχνολογική αναβάθμιση των πόλεων, όμως, αναδεικνύει και την τρωτότητά τους. Αν και οι πόλεις ανεξαρτοποιήθηκαν από τη φύση, αυτή ήταν που πρώτα γνωρίσαμε, κατανοήσαμε και αντιληφθήκαμε. Το κλίμα είναι ένα υπερβολικά πολύπλοκο σύστημα και δεν είναι γραμμικό. Η κλιματική αλλαγή θα προκαλέσει ξαφνικές ανωμαλίες στον καιρό, καθιστώντας εμάς ανίκανους να τις αποτρέψουμε και ορισμένες πόλεις θα αντιμετωπίσουν συχνές πλημμύρες, και έντονες ξηρασίες.¹¹

Επιπλέον, είναι πολύ σημαντικό να σχεδιάσουμε τις πόλεις μας στο πνεύμα της βιώσιμης ανάπτυξης.¹² Αυτό σημαίνει πως πρέπει να βελτιωθούν οι συνθήκες διαβίωσης των ανθρώπων σήμερα, ώστε να μην ζημιωθούν οι μελλοντικές γενιές. Η βιώσιμη ανάπτυξη σημαίνει συνεργασία και αμοιβαίο σεβασμό και περιλαμβάνει, ιδανικά, ποιοτικές κατοικίες με οικονομικά προσιτές υπηρεσίες, ενεργειακή ασφάλεια και νερό, πολυτροπικά μέσα μεταφοράς φιλικά προς το περιβάλλον, διατροφική αυτάρκεια, ευφυής διαχείριση αποβλήτων, διατήρηση της ποικιλίας των ειδών, χαμηλή μόλυνση, και αποτύπωμα άνθρακα και άλλα.

Βιώσιμη ανάπτυξη επίσης σημαίνει να δίνεται η ευκαιρία στους κατοίκους των πόλεων να εκφράσουν τις απόψεις τους σε συζητήσεις που αφορούν στον σχεδιασμό των πόλεων ή να συμμετάσχουν άμεσα στα κοινά.¹³

Η συχνή επικοινωνία με το κοινό και η συμμετοχή τους στη λήψη των αποφάσεων και τον σχεδιασμό είναι ύψιστης σημασίας για την ανάπτυξη βιώσιμων κοινοτήτων. Τα παιδιά και οι νέοι, σήμερα, είναι οι ηλικιακές ομάδες που θα επηρεαστούν σε μεγάλο βαθμό από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής. Συγχρόνως, είναι οι ηλικιακές ομάδες που εξαιρούνται από τις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων. Ταυτόχρονα, το περιβάλλον

¹² This notion of sustainable development comes from the UN program document "Agenda 21" (<https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/Agenda21.pdf>) approved in 1992. On a regional level, individual states fulfil the subsequent program of Local Agenda 21. There are more UN goals for sustainable development in the following years, too (<https://www.osn.cz/osn/hlavni-temata/sdgs/>). The current form of the document can be retrieved here: "Transforming our world: the 2023 Agenda for Sustainable Development" (<https://sdgs.un.org/2030agenda>).

In order to fulfil SDG11 ambition "Sustainable Cities and Communities", the planning processes need to be inclusive to ensure that the needs of every group of citizens will be met and they will be adjusted to local challenges and opportunities. Moreover, creating sustainable cities goes hand in hand with fulfilling SDG13 ambition "Climate action" which calls for development and implementation of solutions adaptive to climate when planning urban public space

¹³ ŘÍMANOVÁ, Marie (ed.) a kol. Prostory. Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství. Brno: Partnerství, o.p.s., 2013. ISBN 978-80-904918-6-1.

στο οποίο μεγαλώνουν και το ποσοστό συμπερίληψής τους στη λήψη των αποφάσεων και τον σχεδιασμό του, επηρεάζει τη σχέση που αναπτύσσουν με την πόλη, αλλά και τις μελλοντικές τους αποφάσεις εν γένει.¹⁴

Η εκπαίδευση (SDG4¹⁵) οφείλει να ανταποκριθεί στον παγκοσμιοποιημένο κόσμο και την πληροφορία που διαχέεται. Ο στόχος αυτός σκοπεύει στην ενδυνάμωση των παιδιών και των νέων με τέτοια γνώση και δεξιότητες που θα τους επιτρέψει να επιβιώσουν με τον δικό τους τρόπο στον ραγδαία μεταβαλλόμενο κόσμο. Τα θεμέλια της εκπαίδευσης μεταφέρονται από την παραδοσιακή διδασκαλία στις δεξιότητες – ικανότητες και τον αλφαριθμητισμό. Εξίσου, το εκπαιδευτικό υλικό οφείλει να τροποποιηθεί, ώστε να ανταποκρίνεται στις υπάρχουσες συνθήκες. Σε αντίθεση με τα παραδοσιακά γνωστικά αντικείμενα παρατηρούμε πως το εκπαιδευτικό υλικό που επικεντρώνεται στις αξίες, τις στάσεις των μαθητών, και την καλλιέργειά τους με περιβαλλοντικά, κοινωνικά ή οικονομικά και άλλα θέματα, έχει αποκτήσει ιδιαίτερη αξία.

Στον σημερινό ψηφιακό κόσμο, το σχολείο ως φορέας δεν έχει αποκλειστικά τον ρόλο της πληροφόρησης. Αυτό δίνει την ευκαιρία να επανεξετάσουμε και να αναθεωρήσουμε τον κοινωνικό του ρόλο. Η προοπτική του σχολείου παραμένει στη δυνατότητά του να αξιοποιεί και να επωφελείται από μία ισότιμη συνεργασία με την τοπική κοινότητα και τη δημόσια διοίκηση, για παράδειγμα με τη συμμετοχή σε προγράμματα παροχής υπηρεσιών, όπου η μάθηση λαμβάνει χώρα μέσω της ενεργούς εμπλοκής του πολίτη (υπηρεσία) για την κοινότητα.

Τη δεκαετία του 1970, εκπαιδευτικοί στη βόρεια Αμερική και τη δυτική Ευρώπη ανέπτυξαν εκπαιδευτικά προγράμματα και σχεδιάστηκαν με τέτοιο τρόπο, ώστε να βοηθά τους ανθρώπους να κατανοήσουν την πολυπλοκότητα του φυσικού και του ανθρωπογενούς περιβάλλοντος, με απώτερο στόχο να αντιληφθούν τη σημασία της σχέσης αυτών. Τη δεκαετία του 1990, η έννοια της βιώσιμης ανάπτυξης καταλαμβάνει περισσότερο χώρο στη δημόσια σφαίρα. Αυτός ο όρος σχετίζεται κυρίως με τοπικά προβλήματα, την εκπαίδευση, και την απόκτηση ικανοτήτων για δράση.¹⁶

Η περιβαλλοντική εκπαίδευση και η ποιότητα του περιβάλλοντος καθ' εαυτή είναι παράγοντες που μπορούν να θέσουν μέτρα για το μέλλον των νεότερων γενεών. Αν καταφέρουμε και παρακινήσουμε τη νέα γενιά να στοχαστεί, εκτός από τα πάρκα και τα δάση, το μέλλον των κατοικιών και των πόλεων, αλλά και της αλληλένδετης σχέσης των δύο αυτών στοιχείων που τα καθιστά ως ένα σύστημα, τότε θα καταφέρουμε να συμβάλουμε στην ανάπτυξη της υπεύθυνης διακυβέρνησής τους.¹⁷

Κάθε σχολικό συγκρότημα καταλαμβάνει ένα συγκεκριμένο χώρο –φυσικό και κοινωνικό – μια γειτονιά που σχηματίζεται από μία τοπική κοινότητα. Κάθε τόπος σαν και αυτόν έχει ένα μέλλον. Εάν στόχος του είναι να εξελιχθεί, τότε πρέπει να υπάρχει μία κοινότητα να το εκπροσωπεί, να το κατανοεί, να διαμορφώσει μία σχέση με αυτό και να δραστηριοποιείται ενεργά σε τοπικές συνεργασίες με στόχο την αντιμετώπιση διαφόρων περιβαλλοντικών, κοινωνικών, και οικονομικών ζητημάτων.

¹⁴ PETRIK, Mirjana. DĚTI A MĚSTO: VEŘEJNÝ PROSTOR MĚSTA S OHLEDEM NA DĚTI A MLÁDEŽ [online]. Praha, 2019 [cit. 2023-01-20]. Ανακτήθηκε από: <https://theses.cz/id/6iqg69/>. Dissertation thesis. České vysoké učení technické v Praze

¹⁵ United Nations, Sustainable Development Goals, SDG4 Quality Education: <https://sdgs.un.org/goals/goal4>

¹⁶ VESELÁ, Zuzana Eliška (ed.) a kol. Za jeden provaz. Metodika výchovy k udržitelnému rozvoji a aktivnímu občanství programu Škola pro udržitelný život. Horní Maršov: Středisko ekologické výchovy SEVER a Partnerství o.p.s., 2012. ISBN 978-80-86838-41-0.

¹⁷ CLARK, Delie, (translation HUŠKOVÁ, Barbora et al.): We learn to make good decisions for the future. Building relationships between schools, municipalities and administrators of public lands and spaces through place-based learning and citizen involvement. Center for ecological education SEVER and Partnerství, o.p.s., Horní Maršov, 2010.

Σε αυτό το πλαίσιο, η δημιουργία συνεργασιών σημαίνει να οδηγούνται τα παιδιά έξω από το σχολικό συγκρότημα, στους περιβάλλοντες δημόσιους χώρους δίνοντας κίνητρα να έρθουν σε τριβή και να αναρωτηθούν για την έννοια του χώρου. Να συνομιλήσουν μεταξύ τους, με τους κατοίκους της περιοχής, τις τοπικές εταιρείες και επιχειρήσεις, τους εμπειρογνώμονες, και τους δήμους. Να τους δοθεί η δυνατότητα να εκφράσουν τις απόψεις τους, τις ανησυχίες τους, και τις επιθυμίες τους, να συμπεριληφθούν στη λήψη των αποφάσεων και τελικά να τους υποδειχθεί το σύνολο των τρόπων με τους οποίους καθίσταται δυνατή η βελτίωση των περιβαλλόντων χώρων τους.¹⁸

Οι αρχιτέκτονες και οι πολεοδόμοι είναι απαραίτητοι σε αυτή τη διαδικασία. Δεδομένης της εμπειρίας και των γνώσεών τους, αποτελούν εξαιρετικές πηγές πληροφόρησης σε θέματα που σχετίζονται με σύγχρονες τάσεις ανάπτυξης κατοικιών και περιοχών που θα προσαρμοστούν στα αποτελέσματα των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Πολλοί από αυτούς αναγνωρίζουν πως αν πρόκειται να υπάρξει μία πολύτιμη αλλαγή, ο πραγματικός χρήστης του εν λόγω χώρου πρέπει να συμπεριληφθεί στον σχεδιασμό.

Η σχέση με το τοπικό φυσικό και δομημένο περιβάλλον, την πολιτισμική και ιστορική κληρονομιά και τον ποικιλόμορφο κόσμο της φύσης, που δημιουργείται μέσω τοπικών κοινοτικών προγραμμάτων, θα ωφελήσει τον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές αντιλαμβάνονται τον κόσμο. Ο κόσμος ως κοινός τόπος – η ύπαρξη του όποιου κινδυνεύει, όχι μόνο από τις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής.

Σε αυτά τα έργα, οι μαθητές είναι πραγματικοί εταίροι και αρχιτέκτονες της ανάπτυξης.

¹⁸ CLARK, Delie, (translation HUŠKOVÁ, Barbora et al.): We learn to make good decisions for the future. Building relationships between schools, municipalities and administrators of public lands and spaces through place-based learning and citizen involvement. Center for ecological education SEVER and Partnerství, o.p.s., Horní Maršov, 2010.

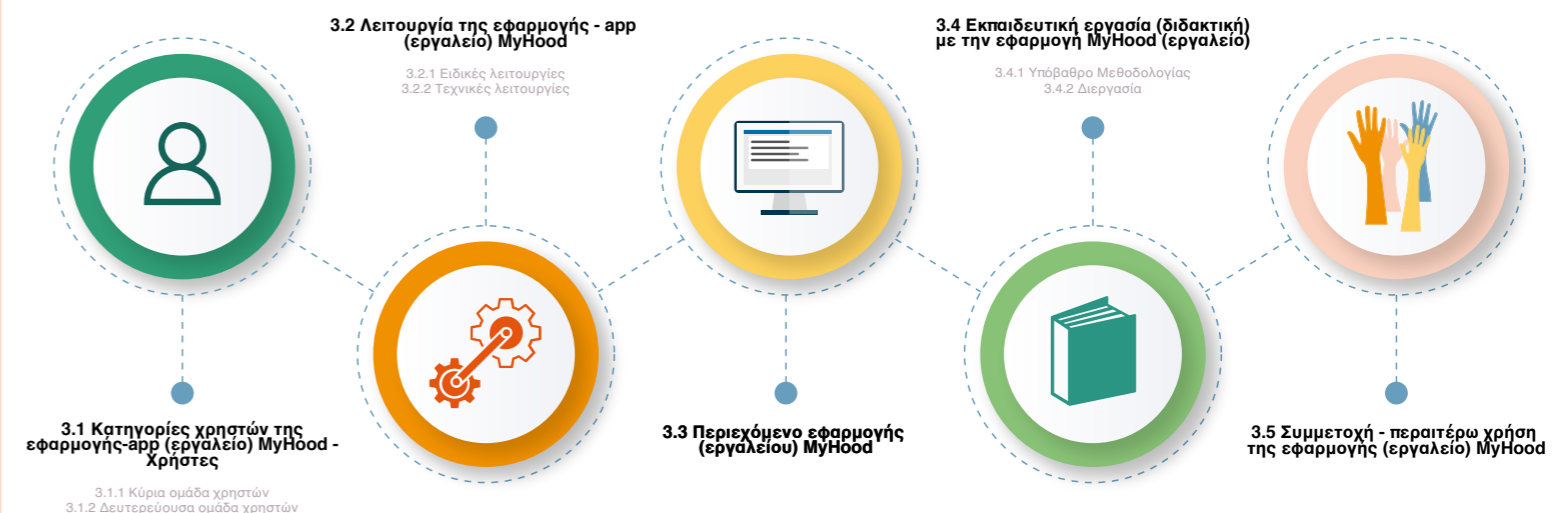
MyHood methodology

Η μεθοδολογία αναλύει τον τρόπο προσέγγισης του έργου MyHood. Η έκβαση του έργου είναι μία εκπαιδευτική εφαρμογή (app) – ένα ψηφιακό εργαλείο. Το κείμενο αναλύει και εξηγεί τη θεωρία και τη βάση δεδομένων που συνδέονται με συγκεκριμένες λειτουργίες και ορίζουν τη δομή της εφαρμογής (app).

Η ανάλυση των αναγκών των συμμετεχόντων προηγείται της ανάλυσης της μεθοδολογίας. Διερευνήθηκαν οι ανάγκες των νέων, των εκπαιδευτικών, των δασκάλων, των εκπροσώπων των δήμων, όπως επίσης και των πολεοδόμων-σχεδιαστών στην Τσεχία, την Ελλάδα, τη Σερβία, και την Ελβετία (εταίροι στο έργο). Συντάχθηκε μία λεπτομερής καταγραφή του διαθέσιμου υλικού σχετικά με το θέμα και την έρευνά τους. Επίσης, ορίσαμε και αναλύσαμε τα κοινά σημεία του έργου με την εθνική διδακτέα ύλη των τεσσάρων Ευρωπαϊκών κρατών.

Τα πορίσματα που προέκυψαν από την παραπάνω ανάλυση ανέδειξαν ορισμένα κενά στην εθνική διδακτέα ύλη, προσφέροντας μία ευκαιρία στο έργο να εισάγει μία νέα δημιουργική προσέγγιση στην εκπαίδευση, για να ενισχύσει τη συμμετοχή και την ενεργό συμπερίληψη των νέων ανθρώπων, σε θέματα που σχετίζονται με τη βιωσιμότητα και τον ψηφιακό αλφαριθμητισμό.

Η δομή της μεθοδολογίας διαμορφώνει μία αλληλουχία εκπαιδευτικού περιεχομένου και το πραγματικό ψηφιακό εργαλείο – εφαρμογή (app) MyHood. Τα μεμονωμένα στρώματα της αλληλουχίας αναλύονται λεπτομερώς στα επακόλουθα υποκεφάλαια. Οι ηλικιακές ομάδες των χρηστών, στις οποίες εστιάζει το έργο, συμπεριλαμβανομένων των αναγκών τους και της θέσης τους σε σχέση με το περιβάλλον περιγράφονται στη συνέχεια (Υποκεφάλαιο 3.1). Εισάγονται απτές λειτουργίες του εργαλείου (Υποκεφάλαιο 3.2) και ορίζεται το εκπαιδευτικό υλικό της εφαρμογής (app) (Υποκεφάλαιο 3.3). Επίσης, έχουμε προετοιμάσει μια διδακτική προσέγγιση για τη λειτουργία της εφαρμογής (app) (Υποκεφάλαιο 3.4) και, τέλος, προσφέρουμε μία δυνατότητα για το πώς μπορεί να λειτουργήσει το εργαλείο για την ενεργό συμπερίληψη των νέων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων του σχεδιασμού της πόλης (Υποκεφάλαιο 3.5).

3.

3.1 Κατηγορίες χρηστών της εφαρμογής-app (εργαλείο) MyHood- Χρήστες

Το εργαλείο – εφαρμογή MyHood έχει κύριες και δευτερεύουσες ηλικιακές ομάδες χρηστών. Οι νέοι άνθρωποι μεταξύ 13 έως και 18 ετών είναι η κύρια ηλικιακή ομάδα στην οποία εστιάζει το εργαλείο και έχει δομηθεί με τρόπο, ώστε να ικανοποιεί τις ανάγκες τους. Οι εκπαιδευτικοί, το σχολείο, και οι ανεπίσημες εκπαιδευτικές οργανώσεις αποτελούν τη δευτερεύουσα ομάδα χρηστών. Μία ακόμη ομάδα χρηστών είναι οι εκπρόσωποι των δήμων, όταν εμπλέκονται στη διαδικασία, όπως επίσης και εμπειρογνώμονες στα πεδία της πολεοδομίας και του σχεδιασμού της κοινότητας.

3.1.1 Κύρια ομάδα χρηστών

Η κύρια ηλικιακή ομάδα χρηστών του εργαλείου – εφαρμογή MyHood είναι οι νέοι ηλικίας 13-18 ετών. Το καθορισμένο ηλικιακό εύρος εμπίπτει σε μία περίοδο που οι ψυχολόγοι την ονομάζουν εφηβεία.¹⁹ Είναι η περίοδος, ανάμεσα στην παιδική ηλικία και την ενηλικίωση, όπου πραγματοποιούνται πολλές βιολογικές, ψυχολογικές, και κοινωνικές αλλαγές. Οι κύριες αλλαγές που πραγματοποιούνται στο σώμα (γενετήσια ωρίμανση) προκαλούν και μία σειρά αλλαγών στον εγκέφαλο. Αυτές οι αλλαγές αποτελούν τα συμπτώματα της εφηβικής εμπειρίας, τα οποία εκδηλώνονται, για παράδειγμα, με τη δοκιμασία των ορίων, την επιθυμία εξερεύνησης του αγνώστου ή με αλλαγές στους συναισθηματικούς δεσμούς – οι σχέσεις με τους συνομήλικους αποκτούν μεγαλύτερη σημασία σε αντίθεση των σχέσεων με τους γονείς.

Οι σχέσεις με τους συνομήλικους λειτουργούν ως μία πηγή κοινωνικής εκμάθησης, λόγω του ότι παρέχουν χώρο για ανταλλαγή απόψεων, συναισθημάτων, και ανάπτυξης μοτίβων συμπεριφοράς. Αυτές οι σχέσεις βοηθούν στην ανάπτυξη των τρόπων επικοινωνίας και εκμάθησης, που οδηγούν σε μία σειρά ανθρώπινων αλληλεπιδράσεων.²⁰ Οι έφηβοι τείνουν να μιμούνται και ταυτοχρόνως να αποτελούν υποκείμενα προς μίμηση. Έχουν την ανάγκη να κινούνται σε ομάδες και νιώθουν ευχάριστα όταν μοιράζονται, αναγνωρίζονται, ακούγονται, και εκτιμώνται από τους συνομήλικούς τους. Πάνω απ' όλα, η σχέση με τους συνομήλικους είναι καθοριστική – είναι ένα εργαλείο αναζήτησης και εύρεσης μιας σχέσης με τον εαυτό τους.²¹ Η ταυτότητα του ατόμου διαμορφώνεται στην εφηβεία – με την έννοια των σχετικά σταθερών χαρακτηριστικών, αξιών, στόχων, απόψεων, και πεποιθήσεων. Το άτομο αναζητά τον εαυτό του και τελικά βρίσκει μία άγκυρα σε αυτόν τον κόσμο, κατά τη διάρκεια της εφηβείας. Θέτουν πολλά ερωτήματα: Ποια είναι η προσωπική μου άποψη; Τι θεωρώ σημαντικό στη ζωή; Τι επιρροή ασκώ, τι κάνω και πώς ζω;²² Τα παραπάνω εξαρτώνται από τις αξίες που ένας έφηβος εσωτερικεύει. Αυτά τα εσωτερικευμένα θεμέλια των αξιών μπορούν ελαφρώς να τροποποιηθούν στις επόμενες περιόδους της ζωής τους. Επιπλέον, οι έφηβοι είναι αυτοί που πρέπει να έχουν την ευκαιρία να αναρωτηθούν και να δοκιμάσουν, πόσο σημαντικό και ουσιώδες είναι να θεωρούν τους εαυτούς τους υπεύθυνους για τις πράξεις και τις αποφάσεις τους για το μέλλον.²³

¹⁹ Broadly speaking, adolescence ranges between 11/12 years to 20/22 years. Further classification involves early, middle and late adolescence. VAŠUTOVÁ, Maria, PANÁČEK, Michal a kol. Between childhood and adulthood. Selected chapters from the psychology of adolescence. OSTRAVA: Faculty of Arts of the University of Ostrava in Ostrava, 2013. ISBN 978-80-7464-125-1.

²⁰ KREJČOVÁ, Lenka. Psychological aspects of adolescent education. Prague: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3474-3.

²¹ SMOLÍK, Josef. Subkultura mládeže: sociologické, psychologické a pedagogické aspekty. Brno: Mendelova univerzita v brně, 2017. ISBN 978-80-7509-498-8.

²² VAŠUTOVÁ, Maria, PANÁČEK, Michal a kol. Mezi dětstvím a dospělostí. Vybrané kapitoly z psychologie adolescence. OSTRAVA: Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, 2013. ISBN 978-80-7464-125-1.

²³ PRUDKÝ, Libor. Žáci a studenti středních škol - adolescenti. Jejich místo v životní dráze a místo učitelů v jejich výchově a vzdělávání. Metodická příručka. Praha: Centrum pro studium vysokého školství, 2015. ISBN 978-80-86302-51-5.

Η εφαρμογή MyHood και το εκπαιδευτικό της υλικό απαντούν στις ανάγκες που αναφέρθηκαν μέσω χαρακτηριστικών παιχνιδοποίησης, διάδοσης απόψεων, και ομαδικών εργασιών, όπως επίσης μέσω της ενεργοποίησης της ενεργό συμμετοχής στις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων, όπως ορίζεται στα υποκεφάλαια που ακολουθούν. Ο Daniel J. Siegel, καθηγητής ψυχιατρικής, αποδίδει τέσσερις ποιότητες στην εφηβεία: αναζήτηση καινοτομίας, κοινωνική δέσμευση, αυξημένη συναισθηματική ευαισθησία, και δημιουργική αναζήτηση. Η εφηβεία είναι μία περίοδος με σπουδαία δυναμική θάρρους και δημιουργίας, καθώς είναι άμεσα συνδεδεμένη με την άρνηση της τάξης των πραγμάτων. Εάν η δυναμική αυτή είναι ορθά εστιασμένη, μπορεί να εφεύρει καινοτόμες ιδέες για τη διατήρηση της ζωής στη Γη. Έτσι, στο έργο αυτό επιχειρείται η συνεργασία των εφήβων και των ενηλίκων.²⁴

Το να επιχειρεί κανείς τέτοιου είδους συνεργασία στον ανεπτυγμένο δυτικό κόσμο, δεν είναι πάντα εύκολο. Διάφορες κοινωνικές αλλαγές που πραγματοποιήθηκαν τον 20ο αιώνα, οδήγησαν στον αποκλεισμό των εφήβων από τον κόσμο των ενηλίκων. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο αναφερόμαστε στη λεγόμενη υποκουλτούρα των νέων σήμερα – οι έφηβοι απομονώνουν τον ίδιο τους τον εαυτό από τον κόσμο των παιδιών και των ενηλίκων. Αυτές οι τάσεις παρατηρούνται σε κάθε γενιά εφήβων σήμερα. Επίσης, οι νέοι δεν ενδιαφέρονται στις περιπτώσεις που οι ενήλικοι επιχειρούν να εισβάλουν στην υποκουλτούρα τους. Αντιθέτως, εκτιμούν και ανταποκρίνονται όταν οι ενήλικοι σέβονται τον τρόπο ζωής τους – και με χαρά τη μοιράζονται με αυτούς.

Θα ήταν πολύ ωφέλιμο αν οι ενήλικοι προσέγγιζαν τους εφήβους, με στόχο να τους ακούσουν με προσοχή και να τους προσκαλέσουν να συν-δημιουργήσουν το περιβάλλον που κατοικούν. Είναι κρίμα για όλους που δε συμβαίνει συχνά, αλλά αντιθέτως υπερτερεί το γεγονός πως οι έφηβοι συνήθως δεν είναι ευπρόσδεκτοι στο δημόσιο χώρο της πόλης, με εξαιρέσεις, φυσικά.²⁵ Συνεπώς, η υποκουλτούρα των νέων περιορίζεται σε ορισμένο αριθμό σημείων στην πόλη, σε απομονωμένα νησιά. Αυτό τους αποτρέπει να αντιληφθούν την πόλη ως ένα. Επιπρόσθετα, αυτά τα σημεία είναι συνήθως συγκεκριμένοι τόποι, όπως γήπεδα και πάρκα για skate – τα οποία ορίζονται και περιορίζονται από τους κανόνες λειτουργίας, ελεύθερης πρόσβασης, και πραγματικών φρακτών. Επίσης - ανάμεσα σε έναν μεγάλο αριθμό άγραφων κανόνων, όπως ένα σήμα που απαγορεύει το να κάθεται κανείς με το ένα πόδι πάνω στο παγκάκι- απαγορεύεται να περπατήσεις πάνω στο γρασίδι των ελεύθερων πάρκων.²⁶

Ένα σημαντικό φαινόμενο που αξίζει να αναφερθεί, καθώς ασκεί επιρροή στη ζωή των εφήβων σήμερα, είναι η δυναμική εξέλιξη της τεχνολογίας. Αυτή η εξέλιξη προσφέρει άνευ προηγουμένου επιλογές για επικοινωνία μέσω των μέσων ενημέρωσης. Τα μέσα ενημέρωσης ελκύουν σε τέτοιο βαθμό τους εφήβους οι οποίοι αφιερώνουν ένα σημαντικό χρόνο της καθημερινότητάς τους σε αυτά. Όταν φτάσουν στην ηλικία των 14 ετών, η παρακολούθηση της τηλεόρασης γίνεται λιγότερο αρεστή και αντικαθίσταται από τη χρήση του διαδικτύου. Το διαδίκτυο επιτρέπει την αναζήτηση πληροφοριών, το άκουσμα μουσικής, την παρακολούθηση αγαπημένου υλικού, τα διαδικτυακά παιχνίδια, και την επικοινωνία με φίλους και συνομήλικους.²⁷

Η εφαρμογή-εργαλείο MyHood ανταποκρίνεται στις ανάγκες των εφήβων και επιχειρεί να τους εμπνεύσει να αξιοποιήσουν αυτή τη στιγμιαία «εφηβική» δυναμική. Η εφαρμογή MyHood εκπληρώνει τις ανάγκες των εφήβων που προέρχονται από την ανάπτυξή τους:

²⁴ SIEGEL, Daniel J., Brainstorm: The Power and Purpose of the Teenage Brain, TarcherPerigee, 2014, ISBN 10 158542935X

²⁵ Petr Lešek in: Děti a město. Prostor pro hru. Sborník konference. Praha: FA ČVUT, 2018. ISBN 978-80-01-06382-8.

²⁶ PETRIK, Mirjana. DĚTI A MĚSTO: VEŘEJNÝ PROSTOR MĚSTA S OHLEDEM NA DĚTI A MLÁDEŽ [online]. Praha, 2019 [cit. 2023-01-20]. Ανακτήθηκε από: <https://theses.cz/id/6iqg69/>. Disertační práce. České vysoké učení technické v Praze.

²⁷ VAŠUTOVÁ, Maria, PANÁČEK, Michal a kol. Mezi dětstvím a dospělostí. Vybrané kapitoly z psychologie adolescence. OSTRAVA: Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, 2013. ISBN 978-80-7464-125-1.

αναζήτηση, πειραματισμός, προσδιορισμός του εαυτού, έκφραση απόψεων, ανταλλαγή, και ανταγωνισμό. Καθώς η μορφή που διαμορφώνει, αντανακλά τις σύγχρονες τάσεις των νέων για αναψυχή μέσω των ψηφιακών τεχνολογιών, επιδιώκει να στρέψει την προσοχή τους έξω από τον ψηφιακό κόσμο, στα κοντινά φυσικά τοπία.

3.1.2 Δευτερεύουσα ομάδα χρηστών

Η δευτερεύουσα ηλικιακή ομάδα χρηστών είναι οι εκπαιδευτικοί, οι φορείς της τυπικής και της άτυπης εκπαίδευσης, καθώς και οι εκπρόσωποι των δήμων.

Στη διδακτέα ύλη των σχολείων των Ευρωπαϊκών χωρών έχουν πραγματοποιηθεί διάφορες τροποποιήσεις και αναδιαμορφώσεις, ώστε να ανταποκρίνεται στις σύγχρονες ανάγκες του κόσμου. Η θεματική της κλιματικής αλλαγής και της βιωσιμότητας αποκτούν όλο και περισσότερο έδαφος. Ταυτόχρονα, οι ικανότητες ευνοούνται έναντι των γνώσεων. Το εργαλείο – εφαρμογή (app) MyHood συμμορφώνεται με τις εκπαιδευτικές στρατηγικές των Ευρωπαϊκών χωρών. Οι εκπαιδευτικοί που εντρυφούν σε περιβαλλοντικά θέματα μπορούν να αξιοποιήσουν την εφαρμογή (app) MyHood ως μία νέα πηγή πληροφόρησης για αυτούς και τους μαθητές τους. Η εφαρμογή (app) MyHood εστιάζει σε πρακτικές λύσεις για την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της κλιματικής κρίσης και του μετριασμού της, μέσω του βιώσιμου τρόπου ζωής. Συγχρόνως, η εφαρμογή-εργαλείο επιτρέπει την εργασία στο πεδίο και προσφέρει έναν δημιουργικό τρόπο να περάσει κανείς τον ελεύθερό του χρόνο. Το MyHood αναλύει περιεκτικά την παγκόσμια αντίληψη της κλιματικής κρίσης, δίνει κίνητρα και ωθεί τους πολίτες να αναλάβουν δράση. Η συμπερίληψη των ανθρώπων στην συν-διαμόρφωση και συν-δημιουργία βιώσιμων τρόπων, κάτω από τις συνθήκες της κλιματικής αλλαγής, είναι μία προσφορά δια βίου μάθησης. Εμπειρογνώμονες και καινοτόμα προγράμματα που αφορούν στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή υποδεικνύουν πως υπάρχει μία κατεύθυνση που θα πετύχει τη μείωση των επιπτώσεών της. Τέλος, δεδομένου ότι το εργαλείο-εφαρμογή (app) αντλεί πληροφορίες από τη διδακτέα ύλη και από τις ανάγκες που παρουσιάζονται στην εκπαίδευση των χωρών που συμμετέχουν, οι εκπαιδευτικοί μπορούν επίσης να αντικατοπτρίζουν την υφιστάμενη κατάσταση της περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και της κλιματικής αλλαγής στις διάφορες χώρες και να εμπνέουν ο ένας τον άλλον.

Η εφαρμογή δύναται να αξιοποιείται τακτικά για τον εμπλουτισμό της υπάρχουσας διδακτέας ύλης ή να αποτελέσει τον ακρογωνιαίο λίθο για ένα πολύπλοκο έργο βασισμένο σε υπαρκτές ανάγκες.

Οι εκπρόσωποι των δήμων μπορούν να αξιοποιήσουν την εφαρμογή MyHood ως ένα έξυπνο εργαλείο συμπερίληψης μιας συγκεκριμένης κοινωνικής ομάδας (νέοι) στη λήψη των αποφάσεων, τη βιώσιμη ανάπτυξη και τον σχεδιασμό του δημοσίου χώρου που όλοι μοιραζόμαστε. Παράλληλα, μπορούν να αποκτήσουν πολύτιμες πληροφορίες, μέσω της εφαρμογής-εργαλείο και της συνεργασίας των χρηστών. Μπορούν να μάθουν, για παράδειγμα, πώς οι νέοι χρησιμοποιούν ένα συγκεκριμένο περιβάλλον, ποια μέσα μεταφοράς προτιμούν, ποια μέρη επισκέπτονται και ποια είναι η γνώμη τους για μελλοντικές επενδύσεις στο δημόσιο χώρο της πόλης τους.

3.2 Λειτουργία της εφαρμογής - app (εργαλείο) MyHood

Η εφαρμογή θα προσφέρει μία πλατφόρμα στους χρήστες για να μαθαίνουν νέες πληροφορίες και να αξιολογούν αστικούς χώρους, να μοιράζονται καινοτόμες ιδέες και να συνεργάζονται σε έργα για τη βελτίωση της πόλης. Θα τους επιτρέψει να συζητήσουν για διάφορες πτυχές της αστικής ζωής, όπως η ασφάλεια, η αισθητική, και η προσβασιμότητα. Ταυτόχρονα, η εφαρμογή θα προσφέρει αρκετό εκπαιδευτικό υλικό που σχετίζεται με την κλιματική αλλαγή, τις επιπτώσεις της στη ζωή στην πόλη, καθώς και λύσεις. Παράλληλα, το εργαλείο αποτελεί έναν δίαυλο επικοινωνίας μεταξύ των νέων και των εκπροσώπων του δήμου με στόχο τη συλλογή χρήσιμων πληροφοριών, για συμμετοχή και συνεργασία στην πόλη. Η εφαρμογή στηρίζει την ενεργό εμπλοκή των νέων στις τοπικές περιβαλλοντικές πρωτοβουλίες και σε προγράμματα.

3.2.1 Ειδικές λειτουργίες

Οι λειτουργίες της εφαρμογής-εργαλείο προέκυψαν από τα ευρήματα της ανάλυσης της κύριας και των δευτερευόντων ηλικιακών ομάδων χρηστών. Έχουν οριστεί με τέτοιο τρόπο, ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες τους και ταυτόχρονα να αναπτύξουν περαιτέρω τα εξής:

Το εκπαιδευτικό υλικό της εφαρμογής δομήθηκε με βάση τα ευρήματα της σύγχρονης επιστήμης. Ασχολείται με θέματα που αφορούν τις αιτίες της κλιματικής αλλαγής, της δράσης της, και της πρόβλεψης των επιπτώσεών της, όπως επίσης και τις υπαρκτές λύσεις για τον μετριασμό και την προσαρμογή αυτών. Η πληροφορία που παρουσιάζεται στους μαθητές εξηγεί βασικές ιδέες (για παράδειγμα γιατί οι πόλεις υπερθερμαίνονται – πώς αντιμετωπίζεται – φυτεύοντας δέντρα τα οποία συμβάλλουν στη ψύξη του περιβάλλοντα χώρου). Αυτά τίθενται σε σχέση με τις σύγχρονες τάσεις στον τομέα του βιώσιμου αστικού σχεδιασμού (π.χ. πώς να φυτεύσω δέντρα εντός μιας δομημένης περιοχής). Ο στόχος είναι να προσφέρει στους μαθητές γνώσεις που αφορούν μία πληθώρα παρεμβάσεων μικρής και μεγάλης κλίμακας. Αυτές οι παρεμβάσεις συμβάλουν στη βελτίωση του μικροκλίματος των γειτονιών.

Είναι επιθυμητό να εσωτερικευθεί η αρχή του σεβασμού για έναν τόπο σε επίπεδο στάσεων και αξιών. Μια πόλη και ένας δημόσιος χώρος προορίζονται ως ένας κοινός χώρος - όχι μόνο για τους ανθρώπους αλλά και για άλλα πλάσματα και φυτά. Εάν ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη της πόλης πρόκειται να είναι βιώσιμος, πρέπει πρώτα να λαμβάνεται υπόψη το περιβάλλον ως τέτοιο. Το περιβάλλον που ήταν εδώ πριν από εμάς και θα είναι και μετά από εμάς, ενώ οι χρήστες του υπόκεινται σε αλλαγές πολύ περισσότερο και ταχύτερα.

Εκπαίδευση

Διάδοση

Η διάδοση έχει καθοριστικό ρόλο στο έργο, επειδή προκύπτει από τη φυσική ανάγκη της τριβής με τους συνομήλικους, το οποίο σχετίζεται κυρίως με αυτή την ηλικιακή ομάδα.²⁸ Οι μαθητές μπορούν, μέσω της εφαρμογής, να μοιραστούν τις απόψεις τους, τις επιθυμίες τους, και τα οράματά τους. Επίσης, θα έχουν τη δυνατότητα να συναναστραφούν με ομοϊδεάτες τους, αλλά και να αντιπαραβάλουν τις ιδέες τους με ιδέες άλλων. Έτσι, γεννιέται το αίσθημα του ανήκειν και ταυτοχρόνως οι κοινωνικές φούσκες καταρρέουν. Η διάδοση των ιδεών είναι επίσης μία προϋπόθεση της συνεργασίας δύο ή περισσότερων μαθητών που εργάζονται για ένα κοινό σκοπό, η οποία μπορεί να φέρει επιθυμητά αποτελέσματα.

Ενεργοποίηση

Ο στόχος των κινήτρων που παρουσιάζονται στην εφαρμογή, ώστε να ενθαρρύνει τους νέους να διαθέσουν το χρόνο τους και να εξετάσουν το περιβάλλον τους είναι για να αντιστρέψουν τις αρνητικές κοινωνικές τάσεις – κοινωνικός διαχωρισμός, εσωτερίκευση του ατόμου και απώλεια της σχέσης με το δομημένο και το φυσικό περιβάλλον. Τα κίνητρα αυτά εστιάζουν στη βελτίωση της ψυχικής και σωματικής υγείας των εφήβων, όπως επίσης και στην ικανοποίηση των αναγκών τους για επικοινωνία και επαφή με συνομήλικούς τους, ανακαλύπτοντας τη δυναμική τους. Μπορούν να αποκτήσουν μεγαλύτερη εμπιστοσύνη στις δεξιότητές τους και στην επιθυμία τους για υπεύθυνη διακυβέρνηση της κοινότητάς τους, μαθαίνοντας διάφορους τρόπους για το πώς μπορούν να επηρεάσουν το περιβάλλον τους. Η παραμονή στην ύπαιθρο είναι πάντα μια περιπέτεια που αιχμαλωτίζει όλες τις αισθήσεις μας. Είναι επίσης, συχνά μία εμπειρία πέρα από τη ζώνη άνεσής μας. Είναι μία άμεση προσωπική σωματική εμπειρία, η οποία μπορεί να διοχετεύσει τη δημιουργικότητα με το σωστό τρόπο.

Συλλογή πληροφοριών

Μια ψηφιακή εφαρμογή εκτός από να προσφέρει, μπορεί επίσης να λαμβάνει. Οι έφηβοι χρήστες της εφαρμογής μπορούν να δημιουργήσουν, για παράδειγμα, νοητικούς χάρτες, να κατηγοριοποιήσουν διάφορα μέρη στην κοινότητά τους, αναφορικά με την ποιότητά τους, ή να συμβάλλουν στην τροφοδότηση της βάσης δεδομένων με φωτογραφίες και προτάσεις. Τα δεδομένα αυτά, στη συνέχεια, οδηγούν σε περαιτέρω επεξεργασία και προβληματισμό.

Απόψεις - συμμετοχή

Η συμμετοχή των νέων (και των παιδιών) στις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων και του αστικού σχεδιασμού είναι παραπάνω από αναγκαία. Εάν δώσουμε στους νέους ανθρώπους την ευκαιρία να μοιραστούν τις ιδέες τους, να εκφράσουν τις ανησυχίες τους, και να επηρεάσουν τις αποφάσεις που διαμορφώνουν την καθημερινή τους ζωή, οι πόλεις πιθανόν να μετατραπούν σε πιο βιώσιμους και προσβάσιμους τόπους για όλους τους πολίτες, όλων των ηλικιακών ομάδων.

3.2.2 Τεχνικές λειτουργίες

Οι τεχνικές λειτουργίες της εφαρμογής (εργαλείο) εστιάζουν στην κινητικότητα (ταξίδι/μετακίνηση στην πόλη) και τους προορισμούς (αναψυχή και δραστηριότητες σε συγκεκριμένες περιοχές) επιτρέποντας στον χρήστη να καταγράψει και να αξιολογήσει την εμπειρία του με το περιβάλλον και τα στοιχεία που εμπεριέχει. Από καταγραφή διαδρομών, έως την τοποθέτηση εικονογραφημάτων αξιολόγησης, η εφαρμογή MyHood προσφέρει στους χρήστες μία μοναδική πλατφόρμα για την τεκμηρίωση και την αξιολόγηση του περιβάλλοντα χώρου, σε έναν ειδικά διαμορφωμένο χάρτη.

Η '**Σχεδίαση Διαδρομών Κίνησης**' επιτρέπει τους χρήστες να χαράξουν διαδρομές από το σημείο Α στο Β πάνω σε έναν διαδραστικό χάρτη, ενώ η Τοποθέτηση Εικονογραφήματος, με το σύστημα μεταφοράς και απόθεσης (drag and drop), επιτρέπει την προσθήκη σημαντικών οπτικών στοιχείων, κατά μήκος της επιλεγμένης διαδρομής. Κατά την τοποθέτηση, ένα αναδυόμενο παράθυρο με ερωτήσεις και προκαθορισμένες απαντήσεις αλληλοεπιδρά με τους χρήστες, ενθαρρύνοντάς τους να τεκμηριώσουν την αναφορά τους μέσω σχολίων και φωτογραφιών. Το MyHood υποστηρίζει απεριόριστες τοποθετήσεις εικονιδίων, υιοθετώντας ένα πλούσιο και ποικίλο περιεχόμενο. Οι Εκπαιδευτικές Πηγές είναι ενσωματωμένες προσφέροντας στους χρήστες συνδέσμους που σχετίζονται με τις κατηγορίες εικονογραφημάτων. Η ενότητα Βοήθεια και Υποστήριξη οδηγεί τους χρήστες σε παράθυρο με Συχνές Ερωτήσεις (FAQ), προάγοντας μία φιλική προς τον χρήστη εμπειρία.

Ο '**Πίνακας Χρήστη**' είναι ένας ειδικά σχεδιασμένος ασφαλής χώρος για τους νεαρούς χρήστες. Από τη 'Βεβαίωση Αυθεντικότητας Χρήστη' και το 'Προφίλ', έως σε μία αισθητικά ελκυστική αναπαράσταση της 'Σύνοψη Δραστηριότητας' και της 'Καταγραφή Προόδου', ο πίνακας MyHood παροτρύνει την ενεργό συμμετοχή. Οι 'Εκπαιδευτικές Πηγές' και ο 'Πίνακας Κατάταξης' συμβάλλουν σε μία συνολική εμπειρία εκμάθησης, ενώ τα στοιχεία παιχνιδοποίησης, συμπεριλαμβάνοντας πόντους και εμβλήματα, εμπνέουν το αίσθημα επίτευξης στόχων.

Ο '**Πίνακας Εκπαιδευτικού**' προσφέρει στους εκπαιδευτικούς μία συνοπτική σύνοψη της συμμετοχής της τάξης, των κατορθωμάτων, και των προκλήσεων. Η ικανότητα να δημιουργείς εκ νέου προκλήσεις, να κάνεις σχόλια, και να εντοπίζεις τη πρόοδο ενός μαθητή, ενισχύει το ρόλο του δασκάλου στη διαμόρφωση της μαθησιακής εμπειρίας. Επιπλέον, η 'Βιβλιοθήκη Πηγών' και η 'Αναγνώριση Μαθητή' συμβάλλουν σε ένα συμμετοχικό και επιβραβευτικό εκπαιδευτικό περιβάλλον.

3.3 Περιεχόμενο εφαρμογής (εργαλείου) MyHood

Οι αναλύσεις που πραγματοποιήθηκαν στη σχολική διδακτέα ύλη των χωρών που ανήκουν οι εταίροι του έργου, επιβεβαιώνουν ότι η επίγνωση της κλιματικής αλλαγής και της βιώσιμης ζωής είναι αναπόσπαστα κομμάτια της εκπαίδευσης των παιδιών και των νέων. Στο μεγαλύτερο μέρος της, η εκπαίδευση για την κλιματική αλλαγή εστιάζει κυρίως στις αιτίες και τις επιπτώσεις της, λιγότερο στην ανάπτυξη των λύσεων που θα μπορούσαν να μετριάσουν την αρνητική επιρροή που ασκεί και να βοηθήσει τις πόλεις να προσαρμοστούν στα μελλοντικά αναπόφευκτα συμπτώματα. Είναι, τέλος, σημαντικό να δράσουμε, κυρίως σε τοπικό επίπεδο, ώστε να φθάσουμε σε μία αποτελεσματική λύση.²⁹

Η εφαρμογή (εργαλείο) MyHood ακολουθεί τις τρέχουσες εκπαιδευτικές στρατηγικές των κρατών που συμμετέχουν και μεριμνά, ώστε να καλύψει τα κενά που αναφέρθηκαν. Επικεντρώνεται στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, στις πόλεις συγκεκριμένα, οι οποίες βιώνουν όλο και πιο έντονα το φαινόμενο της Αστικής Θερμικής Νησίδας. Εισάγει μία λειτουργική στρατηγική της Μπλε-Πράσινη-Γκρι υποδομής στον αστικό σχεδιασμό.³⁰ Η στρατηγική αυτή χρησιμεύει για την άμβλυση των συνεπειών του φαινομένου. Εκτός από την πολύπλοκη προσέγγιση της τοπικής αυτοδιοίκησης, η τάση αυτή μπορεί να ακολουθηθεί και μέσω λιτών μέτρων και παρεμβάσεων στις περιοχές.

Εάν η εφαρμογή (εργαλείο) MyHood αξιοποιείται πλήρως από όλες τις ηλικιακές ομάδες, μπορεί να πυροδοτήσει και να ενισχύσει την ενσυναίσθηση των νέων ανθρώπων για το περιβάλλον τους και το βιώσιμο τρόπο ζωής. Συγχρόνως, μπορεί να κινήσει το ενδιαφέρον των δημοτικών αρχών για τις απόψεις και τις ανάγκες των μελλοντικών γενιών πολιτών.

Το έργο MyHood θα προσφέρει εκπαιδευτικό υλικό για να ευαισθητοποιήσει, να εκπαιδεύσει, και να ενδυναμώσει την αυτοπεποίθηση των νέων ηλικίας 13-18 ετών. Ο στόχος του έργου είναι να προσκαλέσει τους νέους ανθρώπους να εμπλακούν στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων ή αλλαγής στις γειτονιές των πόλεων τους, σχετικά με την κλιματική αλλαγή. Το έργο είναι σύμφωνο με τις 5 αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης, και συνεισφέρει άμεσα σε διάφορους Στόχους Βιώσιμη Ανάπτυξης (SDGs) των Ηνωμένων Εθνών.³¹

Το κύριο περιεχόμενο είναι η κλιματική αλλαγή και η επιρροή που ασκεί στη ζωή στην πόλη, όπως επίσης και οι πιθανές λύσεις για βελτίωση. Ως μία στρατηγική, εφαρμόζει την έννοια της Μπλε-Πράσινη-Γκρι υποδομής, της χρήσης της και την ανάγκης για τη βιώσιμη ανάπτυξη των πόλεων.

Η κλιματική αλλαγή γίνεται αντιληπτή ως μία μακράς διάρκειας μεταβολής των μέσων συνθηκών, όπως για παράδειγμα η θερμοκρασία και η βροχόπτωση, σε μία περιοχή. Οι έντονα αστικοποιημένες περιοχές διαθέτουν ένα συγκεκριμένο κλίμα σε σχέση με την περιοχή γύρω από αυτήν ή την ύπαιθρο. Οι επιφάνειες ασφάλτου, τσιμέντου, και γυαλιού

²⁹ See Annex 2 MyHood_National School-Curriculum Analysis Summary Report

³⁰ Livable Streets - A Handbook of Bluegreengrey Systems, K. Fridell, A. Thynell, F. Bruhn, J. Fors, S. Sixtensson, M. Vysoký, Publisher: edge, 2020, Version: 2.0, Διαθέσιμο στο: <https://bluegreengrey.edges.se/>

³¹ Sustainable Development Goals, UN. [online] Ανακτήθηκε από: <https://sdgs.un.org/goals>

³² Climate Change Impacts on Urban Heat, NSWgovernment. [online]

Ανακτήθηκε από: <https://www.climatechange.environment.nsw.gov.au/impacts-climate-change/built-environment/urban-heat>

συσσωρεύουν περισσότερη ηλιακή θερμότητα και ο αέρας είναι πιο θερμός. Παράλληλα, το βρόχινο νερό ρέει στις αποχετεύσεις με πιο ταχείς ρυθμούς, δίχως απορρόφηση, με αποτέλεσμα να μη ψύχει το περιβάλλον. Επίσης, αξίζει να αναφέρουμε πως υπάρχουν πολλοί ανθρωπογενείς παράγοντες που παράγουν περισσότερη θερμότητα και επηρεάζουν τις πόλεις (π.χ. μηχανοκίνητη κυκλοφορία). Οι πόλεις, επιπλέον, αναφέρονται ως θερμικές νησίδες.³² Αυτό σημαίνει πως οι αστικοποιημένες περιοχές έχουν υψηλότερες θερμοκρασίες (1.5 - 3°C) σε σχέση με τα περιχώρα τους.

Οι υψηλές θερμοκρασίες δεν είναι ο μόνος κίνδυνος³³ που προκαλούν οι θερμικές νησίδες. Η κυκλοφορία του αέρα πάνω από τις πόλεις – ο θερμός αέρας που ανεβαίνει, παρασύρει υδρατμούς, ενώ απορροφά τον ψυχρό και τον υγρό αέρα του περιβάλλοντος – ξηραίνει τις πόλεις και το περιβάλλον τους. Εκτός από αυτό, επηρεάζει επίσης την προέλευση και τη συμπεριφορά των σύννεφων πάνω από μία πόλη. Υπάρχουν όλο και περισσότερες περιόδους όπου μετά από θερμές και ξηρές ημέρες ακολουθούν ακραίες καταιγίδες και καταρρακτώδεις βροχές, όπου και πάλι, ωστόσο διαφορετικά, απειλεί τους κατοίκους των πόλεων.³⁴

Η λύση παρουσιάζεται μέσω της ιδέας της Μπλε-Πράσινη-Γκρι υποδομής (BGG).³⁵ Η Μπλε υποδομή σχετίζεται με τις αστική υποδομή νερού³⁶, η πράσινη περιγράφεται ως ένα αλληλένδετο δίκτυο πολυλειτουργικών πράσινων λύσεων (πάρκα, πράσινοι χώροι, κ.λπ.), και η γκρι υποδομή περιλαμβάνει τεχνητά στοιχεία και υπηρεσίες που εξυπηρετούν την κοινωνία.³⁷ Μία σειρά από παραδείγματα τέτοιων τύπων υποδομής αποδεικνύουν πως μπορούν να συνεισφέρουν σημαντικά στη βιώσιμη ανάπτυξη των πόλεων και να βελτιώσουν την ποιότητα της ζωής στις αστικές περιοχές. Για περισσότερες πληροφορίες του εκπαιδευτικού περιεχομένου βλ. Παράρτημα 5 MyHood_Εκπαιδευτικό Φυλλάδιο.

3.4 Εκπαιδευτική διαδικασία (διδασκτική) με την εφαρμογή MyHood (εργαλείο)

Ο βασικός στόχος της εφαρμογής-εργαλείο MyHood είναι η εκπαίδευση των νέων ανθρώπων σε περιβαλλοντικά θέματα. Οι αναλύσεις των σχολικών διδακτέων υλών (Παράρτημα 1 και 2) παρακολούθησαν τόσο το περιεχόμενο όσο και τις καινοτόμες προσεγγίσεις που θα αντιστοιχούσαν με σύγχρονες εκπαιδευτικές στρατηγικές από όλες τις συμμετέχουσες χώρες των εταίρων του έργου.

3.4.1 Υπόβαθρο Μεθοδολογίας

Η μεθοδολογία ορίζει την ιδέα του διδακτικού τμήματος της εφαρμογής (εργαλείο). Η βάση της είναι ο παιδαγωγικός κονστρουκτιβισμός³⁸, ο οποίος ενεργοποιεί τους μαθητές και τους καλεί να συμμετάσχουν στο σύνολο της πόλης. Όλη η διαδικασία αποτελείται από διάφορα τμήματα όπου το ένα διαδέχεται το άλλο: τ α) αναγνώριση αρχικών ιδεών και αντίληψη του περιβάλλοντος/τόπου, β) απόκτηση νέων γνώσεων, ανάλυση και

³³ The impact of climate change on human health:

<https://www.who.int/news/item/07-04-2008-the-impact-of-climate-change-on-human-health>

³⁴ PŘIBYLA, Ondřej, ZÁKOPČANOVÁ, Kristína, PECHNÍK, Ondřej, Atlas klimatické změny. Změny v atmosféře a rizika oteplování. Brno: Lipka, 2020. ISBN 978-80-88212-36-2.

³⁵ MACEKOVÁ, Magdalena, Příjemné a odolné město. Možnosti snižování tepelného ostrova města pomocí přírodě blízkých řešení. Brno: Partnerství, o.p.s. 2022.

³⁶ Voda ve městě. Metodika pro hospodaření s dešťovou vodou ve vazbě na zelenou infrastrukturu, kol. autorů, Praha: ČVUT, 2021. ISBN 978-80-01-06817-5.

³⁷ KABISCH, Nadja, STADLER, Jutta, KORN, Horst. Nature-based Solutions to Climate Change Adaptation in Urban Areas Theory and Practice of Urban Sustainability Transitions. Springer Open: 2017, ISBN 9783319537504.

³⁸ MURPHY, Elizabeth. Constructivism: from philosophy to practice. 1997 [cit. 2023-2-2]. Ανακτήθηκε από:

<http://eric.ed.gov/PDFS/ED444966.pdf>

ενσωμάτωση στην υπάρχουσα γνωσιακή δομή, και τέλος γ) αποτύπωση και πρακτική εφαρμογή της νέας γνώσης. Είναι μία μέθοδος εκπαίδευσης η οποία εστιάζει στην εκμάθηση των μαθητών (νέες γνώσεις και ανταγωνισμός), με πρακτική ενασχόληση στο αντικείμενο.

Όσον αφορά το περιεχόμενο, το MyHood εμβαθύνει στο ενδιαφέρον για την περιβαλλοντική εκπαίδευση σε μία πόλη ως τον πιο οικολογικό τύπο οικισμού. Πιο συγκεκριμένα το περιβάλλον του ανθρώπου – δομημένο περιβάλλον – που αποκαλούμε σπίτι και εκεί όπου ο πολιτισμός και η φύση συνδέονται. Είναι καίριας σημασίας να βρεθεί ένα είδος συνέργειας μεταξύ του πολιτισμού και των φυσικών δυνάμεων για τη βιώσιμη ανάπτυξη της ζωής στη Γη – να επιτευχθεί η προσαρμογή της πόλης στις επιπτώσεις που επιφέρει η κλιματική αλλαγή.

Η τοπο-κεντρική μάθηση³⁹, εξακολουθεί να αποτελεί έμπνευση και θεμέλιο της σκέψης μας. Μπορεί να γίνει αντιληπτή ως η περιβαλλοντική εκπαίδευση που είναι άμεσα συνδεδεμένη με τον τόπο. Η περιβαλλοντική εκπαίδευση συχνά γίνεται αντιληπτή ως η εκπαίδευση που εστιάζει στο φυσικό περιβάλλον. Αντιθέτως, η τοπο-κεντρική μάθηση επεξεργάζεται και αναλύει τα πολιτιστικά, κοινωνικά, και οικονομικά χαρακτηριστικά ενός τόπου. Επιδιώκει την προστασία της φύσης, αλλά και την υπεύθυνη διοίκηση του δήμου.⁴⁰

Οι ιδέες της τοπο-κεντρικής μάθησης αναπτύχθηκαν ταυτοχρόνως στη Τσεχία από Jiří Kulich, Středisko ekologické výchovy SEVER και το έργο project Škola pro udržitelný život (κέντρο περιβαλλοντικής εκπαίδευσης και Σχολείο για τη Βιώσιμη Ζωή)⁴¹ και συγκεκριμένα στις ΗΠΑ. Οι Αμερικάνοι εκπρόσωποι αυτού του ρεύματος είναι ο David Sobel και η Delia Clark.⁴² Επικεντρώνονται στα ερωτήματα που προκύπτουν από την ερμηνεία του τόπου και της κληρονομιάς του. Στη δημοσίευσή τους με τίτλο Questing⁴³, παραθέτουν ένα ποίημα στο τέλος μιας δοκιμασίας που καθοδηγεί τον επισκέπτη στην περιοχή και επιδιώκει να επικοινωνήσει με το πνεύμα του τόπου. Ένας από τους στόχους της εφαρμογής είναι να εμπνεύσει τους νέους και τους νέους ενήλικους να εξερευνήσουν την πόλη, τα στοιχεία της, και τους περιβάλλοντες χώρους της. Ο τρόπος που διαμορφώθηκε η εφαρμογή (εργαλείο) συμβάλει στην εξερεύνηση αυτή.

Η μορφή της ψηφιακής εφαρμογής επιτρέπει τον χρήστη να κινηθεί εύκολα και απρόβλεπτα στο χώρο. Επιπρόσθετα, μας επιτρέπει να αρχειοθετήσουμε και να συλλέξουμε χρήσιμες πληροφορίες. Μπορεί να θεωρηθεί ελκυστική από τη σύγχρονη νέα γενιά, μέσω της χρήσης των στοιχείων παιχνιδοποίησης. Η παιχνιδοποίηση δημιουργεί το βασικό κίνητρο, και στο εισαγωγικό τμήμα (βαθμολογία, γράφημα) και επίσης όταν οι μαθητές εξερευνούν νέα στοιχεία (συλλογή πόντων, υπόδηση ενός υπερήρωα). Ο βασικός στόχος είναι η εσωτερίκευση αυτής της προσέγγισης, δηλαδή του τρόπου που αντιλαμβάνεται η νέα γενιά το περιβάλλον, ώστε το ενδιαφέρον που παρουσιάζεται για τον πιο κοντινό δημόσιο χώρο, να αποτελέσει θεμέλιο για κάθε σχέση με έναν χώρο της πόλης.

Εάν οι εμπειρογνώμονες και οι τοπικές δημοτικές αρχές εμπλακούν μέσω της εφαρμογής σε ένα συγκεκριμένο χώρο της πόλης, θα δημιουργηθούν συνεργασίες, που θα οδηγήσουν στην υλοποίηση νέων σχεδίων. Αυτά τα σχέδια μπορούν πραγματικά να συμβάλουν στη μελλοντική βιώσιμη ζωή.

³⁹ SOBEL, David. Place-Based Education: Connecting Classrooms & Communities, Orion Society, 2004, ISBN 978-0913098547

⁴⁰ CLARK, Delie, (translation HUŠKOVÁ, Barbora et col.): We learn to make good decisions for the future. Building relationships between schools, municipalities and administrators of public lands and spaces through place based learning and citizen involvement. Center for ecological education SEVER and Partnerství, o.p.s., Horní Maršov, 2010.

⁴¹ Škola pro udržitelný život. [online] Ανακτήθηκε από: <https://www.skolaprozivot.cz/Skola-pro-zivot.html>

⁴² Delia Clark: <http://www.deliaclarkconfluence.com/publications>

⁴³ CLARK, Delia; GLAZER, Steven. Questing – A Guide to Creating Community Treasure Hunts. University Press of New England, 2006, ISBN-10: 1584655321.

3.4.2 Διεργασία

Η διεργασία της εκμάθησης του συγκεκριμένου περιεχομένου αποτελείται από πέντε φάσεις. Εάν οι συμμετέχουν οι δημοτικές αρχές, τότε υπάρχουν έξι φάσεις:

Αναγνώριση αρχικών ιδεών

01

Οι μαθητές εξετάζουν ενεργά τις υποθέσεις τους σχετικά με ένα θέμα (αρχική ιδέα), το οποίο προέρχεται από την ατομική όσο και από τη συλλογική μνήμη. Αυτές, για παράδειγμα, περιλαμβάνουν πληροφορίες για την κλιματική αλλαγή (αιτίες και αποτελέσματα), που έχουν συλλέξει από τους γονείς τους ή το σχολείο τους, από το διαδίκτυο ή που μοιράζονται μεταξύ τους. Οι μαθητές μπορούν να καταγράψουν τις αρχικές ιδέες τους για ένα συγκεκριμένο περιβάλλον, μέσω απλών φύλλων εργασιών (π.χ. καταγραφή της διαδρομής στο σχολείο ή αναγνώριση των σημαντικών ορόσημων ενός συγκεκριμένου τόπου).

02

Ανάλυση και πόκτηση νέων γνώσεων

Οι μαθητές αποκτούν νέα ευρήματα επί τόπου. Αυτό το καταφέρνουν εξερευνώντας τους περιβάλλοντες χώρους τους. Η εφαρμογή θα προσφέρει στους μαθητές μία γκάμα εικονογραφημάτων για τη βαθμολόγηση της περιοχής, σχετικές πληροφορίες σε διάφορες μορφές – κείμενο, εικόνα ή βίντεο, ή ιδέες οι οποίες θα κατευθύνουν τους μαθητές σε περισσότερες πηγές γνώσης.

03

Αναστοχασμός και αναδόμηση της γνώσης

Οι μαθητές συγκρίνουν τις νέες πληροφορίες με τις αρχικές τους ιδέες και έτσι κατανοούν εις βάθος τα νέα ευρήματα. Στην περίπτωση που νέες γνώσεις έρχονται σε αντίθεση με τις αρχικές ιδέες, οι μαθητές ανακατασκευάζουν τη γνώση τους, αφαιρώντας λανθασμένες αντιλήψεις. Στην εφαρμογή, οι μαθητές έχουν την ευκαιρία να αξιολογήσουν τους περιβάλλοντες χώρους τους τοποθετώντας εικονογραφήματα που σχετίζονται με διάφορες κατηγορίες που αφορούν το αντίστοιχο περιβάλλον (π.χ. θερμική άνεση, ασφάλεια, ελευθερία χώρου, κ.λπ.) ή καταγράφοντας τα σχόλιά τους με μία φωτογραφία της περιοχής.

Εφαρμογή γνώσεων σε συγκεκριμένο περιβάλλον (αναδιαμόρφωση)

04

Οι μαθητές θα ξεκινήσουν το ταξίδι τους για τον τόπο μελέτης με τις νέες γνώσεις τους. Εκεί θα επανεξετάσουν όσα γνωρίζουν, με μία νέα ματιά. Ο στόχος αυτής της φάσης είναι να ορίσουν το πραγματικό πρόβλημα του περιβάλλοντός τους και να προτείνουν μία πραγματική λύση βασισμένη στα νέα ευρήματα. Η λύση μπορεί να έχει τη μορφή της επεξεργασίας μιας ιδέας (π.χ. συμπλήρωση του χάρτη με βάση τις οδηγίες, διαμόρφωση της ιδέας στο κείμενο, συζήτηση με την ομάδα). Εναλλακτικά, θα μπορούσε να είναι μία πρακτική δραστηριότητα στον φυσικό κόσμο (δημιουργία μακέτας, παρέμβαση σε μία σχολική αυλή, κ.λπ.)

Παρουσίαση και επικυροποίηση

Οι μαθητές συγκρίνουν τις νέες πληροφορίες με τις προκαταρκτικές τους αντιλήψεις. Με αυτόν τον τρόπο γίνεται η εσωτερίκευση των νέων ευρημάτων. Εάν κάποιες από τις νέες πληροφορίες έρχονται σε σύγκρουση με τις αρχικές προκαταρκτικές αντιλήψεις, οι μαθητές αναδομούν τις γνώσεις τους και αφαιρούν τις λανθασμένες αντιλήψεις. Στην εφαρμογή, οι μαθητές έχουν τη δυνατότητα να αξιολογήσουν το περιβάλλον τους τοποθετώντας εικονογραφήματα που σχετίζονται με διάφορες κατηγορίες που βαραίνουν το συγκεκριμένο περιβάλλον (π.χ. θερμική άνεση, ασφάλεια, προσφορά χώρου κ.λπ.) ή εισάγοντας σχόλια και μια φωτογραφία του χώρου.

Επικοινωνία με τον δήμο

Στην περίπτωση που ο δήμος ή κάποιος εμπειρογνώμονας εκτός σχολείου, επιχειρήσει να εργαστεί με το εργαλείο σε μία συγκεκριμένη τοποθεσία, οι μαθητές μπορούν να στείλουν τις προτεινόμενες λύσεις τους στα προβλήματα που παρουσιάζει. Ιδανικά, η συνεργασία τους μπορεί να οδηγήσει σε πραγματικές αλλαγές των γύρω περιοχών. Με αυτόν τον τρόπο οι μαθητές αντιλαμβάνονται την πιθανότητα να επηρεάσουν τη γειτονιά τους και την επιθυμία τους να συμμετέχουν ενεργά και υπεύθυνα στη διοίκηση ενός δήμου. Η διοίκηση ενός δήμου μπορεί να λάβει μία ενδιαφέρουσα ιδέα και να συνεισφέρει στην υλοποίηση ενός πολλά υποσχόμενου έργου και επίσης να ενισχύσει το κοινωνικό κεφάλαιο ενός τόπου.

Ωστόσο, όλη η επικοινωνιακή διαδικασία μπορεί να είναι μία πρωτοβουλία ενός δήμου. Ο δήμος μπορεί να ζητήσει τις απόψεις και τη συμμετοχή των νέων (π.χ. όταν πραγματοποιείται μία επένδυση στο δημόσιο χώρο, κ.λπ.). Η χρήση του εργαλείου – εφαρμογή MyHood παρουσιάζει μία λύση που αναγνωρίζει τις ιδέες των λεγόμενων έξυπνων πόλεων. Αυτές εκπληρώνουν τις ανάγκες των πολιτών με τη συνεισφορά των ψηφιακών τεχνολογιών και της βιωσιμότητας ενός τόπου.

05

06

3.5 Συμμετοχή – περαιτέρω χρήση της εφαρμογής (εργαλείο) MyHood

Τα παιδιά και οι νέοι εκπροσωπούν μία σημαντική, και πολυπληθή ηλικιακή ομάδα στις πόλεις. Η Σύμβαση για τα Δικαιώματα του Παιδιού⁴⁴ εγγυάται στους νέους ανθρώπους το δικαίωμα στην έκφραση, τη συμμετοχή στα κοινά και την από κοινού απόφαση στη διαχείριση του περιβάλλοντος στο οποίο ζουν και μεγαλώνουν. Εκτός από το παραπάνω, όχι μόνο ο ρόλος τους στην εξέλιξη των πόλεων παραμένει υποτιμημένος, αλλά αντιθέτως κυριαρχεί το αντίθετο – ελάχιστη προσοχή δίνεται στις επιρροές που ασκεί ο αστικός σχεδιασμός στις ζωές των παιδιών και των νέων.

Η συμμετοχή των νέων οφείλει να έχει καθοριστικό ρόλο, ειδικά σε περιπτώσεις που αποφασίζεται η επέκταση του δημόσιου χώρου στον οποίο δραστηριοποιούνται. Οι έφηβοι οφείλουν να λαμβάνονται υπόψη σε όλες τις φάσεις του σχεδιασμού, ανεξαρτήτως εάν αφορά μία πλατεία, ένα πάρκο, ένα δρόμο, μία περιοχή μπροστά σε σχολείο, μία παιδική χαρά, ένα γήπεδο άθλησης, μία περιοχή χαλάρωσης σε ένα πάρκο, κ.λπ. Οι έφηβοι θα αποτελέσουν ένα σημαντικό τμήμα της σχεδιαστικής διαδικασίας/συμμετοχής⁴⁵ όταν αυτή πραγματοποιείται με μία κατάλληλη προσέγγιση/μέθοδο η οποία εφαρμόζεται με γνώμονα την κατάσταση και το αντίστοιχο στάδιο της νοητικής και ψυχολογικής ανάπτυξής τους.

Προκειμένου να αξιοποιηθεί η δυναμική της συμμετοχής των νέων, είναι απαραίτητο να προσεγγιστεί σφαιρικά. Οι εμπειρογνώμονες πρέπει να ηγηθούν, να το προσαρμόσουν, και να συμπεριλάβουν τους νέους σε όλες τις φάσεις της διεργασίας: με αφετηρία τη συλλογή δεδομένων και των αναλύσεών τους, στην πλήρη αξιολόγηση και την ανατροφοδότηση των εργασιών που πραγματοποιήθηκαν. Μία σωστά οργανωμένη συμμετοχή των νέων είναι σημαντική για τον σχεδιασμό του δημόσιου χώρου. Η σχέση των νέων με το περιβάλλον που βρίσκεται σε κίνδυνο, διαμορφώνεται μέσω της συμμετοχής τους. Ιδανικά, μπορούν να οικειοποιηθούν το περιβάλλον, για παράδειγμα συμμετέχοντας στην συντήρησή του.⁴⁶ Οι έφηβοι, προφανώς, δεν είναι ειδικοί στο σχεδιασμό, ωστόσο γνωρίζουν με ποιον τρόπο θέλουν να περνούν τον ελεύθερό τους χρόνο στο δημόσιο χρόνο και πώς θέλουν να ζήσουν.⁴⁷

Οι νέες τεχνολογίες αξιοποιούνται σε μεγαλύτερο βαθμό όταν εκπληρώνεται το όραμα των «έξυπνων πόλεων». Ορισμένοι δήμοι επιτρέπουν το διαδικτυακό ψήφισμα σε νέες επενδύσεις και κάνουν χρήση ψηφιακών τεχνολογιών για τη δημιουργία βάσης δεδομένων των κινήτρων του κοινού ή να δημιουργήσουν έναν νοητικό χάρτη.

⁴⁴ UNHR, 1989. Convention on the Rights of the Child. [pdf] Διαθέσιμο στο: <https://www.ohchr.org/Documents/ProfessionalInterest/crc.pdf>

⁴⁵ Francis, M., Lorenzo, R., 2002. Seven Realms of Children's Participation. Journal of Environmental Psychology, V. 22, p. 157–169

⁴⁶ PETRIK, Mirjana. Participace dětí a mládeže. Informační brožura (Participation of Children and Youth). Praha: ČVUT, 2020.

Ανακτήθηκε από: <https://drive.google.com/file/d/13Bte164oEJWWzSE6mf9KHIRVedDzJMhf/view>

⁴⁷ PETRIK, Mirjana. DĚTI A MĚSTO: VEŘEJNÝ PROSTOR MĚSTA S OHLEDEM NA DĚTI A MLÁDEŽ (Children and the City: Urban Public Space with regard to Children and Youth) [online]. Praha, 2019 [cit. 2023-01-20].

Ανακτήθηκε από: <https://theses.cz/id/6iqg69/>. Disertační práce. České vysoké učení technické v Praze.

Στόχοι έργου και βασικές αρμοδιότητες

Ο βασικός στόχος του έργου είναι το MyHood να γίνει ένα διαθέσιμο και χρήσιμο εργαλείο για την εκπαίδευση και τη συμμετοχή των νέων στον τομέα του βιώσιμου αστικού σχεδιασμού. Πιο ειδικά, εστιάζει κατά βάση στην κλιματική αλλαγή και των επιπτώσεών της στο περιβάλλον μας. Η εφαρμογή θα διανεμηθεί δωρεάν σε όλους εταίρους και δυνητικούς χρήστες στην Ευρώπη και σε άλλες χώρες. Το εργαλείο θα είναι διαθέσιμο στο σχολείο και σε ανεπίσημες εκπαιδευτικές οργανώσεις. Εφόσον είναι ένα συμμετοχικό εργαλείο, θα είναι άμεσα διαθέσιμο και στους δήμους επίσης.

Ο στόχος του έργου στην εκπαίδευση είναι να καθοδηγήσει τον χρήστη στη γενική διαδικασία εκμάθησης σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον. Αυτό πραγματοποιείται μέσω της παρατήρησης, της αντίληψης, της κατανόησης, και τελικά της διαμόρφωσης μιας προσωπικής σχέσης με το συγκεκριμένο περιβάλλον. Κάθε σχέση χρειάζεται συνεχώς προσοχή, ώστε να παραμείνει αξια. Το εργαλείο οδηγεί τους χρήστες του στη δια βίου μάθηση.

Οι γνώσεις, οι δεξιότητες, και οι στάσεις που ακολουθούν, υποστηρίζονται από τη διαδικασία της δια βίου μάθησης. Είναι επίσης σύμφωνες με τις βασικές ικανότητες του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς⁴⁸, οι οποίες θέτουν τα θεμέλια για την επίτευξη μιας πιο δίκαιης και δημοκρατικής κοινωνίας, διατηρώντας παράλληλα τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη:

1) **ικανότητα ανάγνωσης και γραφής - δεξιότητες:**

- α) να μπορεί να διατηρήσει αποτελεσματική επικοινωνία και επαφές με άλλα άτομα με ένα κατάλληλο και δημιουργικό τρόπο,
- β) να διατυπώνει και να εκφράζει προφορικά και γραπτώς επιχειρήματα με πειστικό και κατάλληλο τρόπο στο πλαίσιο του έργου,
- γ) να καθοδηγεί έναν εποικοδομητικό διάλογο,
- δ) να αξιολογεί και να αξιοποιεί πληροφορίες,
- ε) να κατανοεί τη γλώσσα και να κάνει χρήση αυτής με θετικό και κοινωνικά υπεύθυνο τρόπο.

2) **Μαθηματική επάρκεια και επάρκεια στις επιστήμες, την τεχνολογία και τη μηχανική – δεξιότητες:**

- α) να κάνει χρήση των βασικών μαθηματικών αρχών και διαδικασιών σε καθημερινές καταστάσεις στο σπίτι και την εργασία,
- β) να έχει μαθηματική συλλογιστική πορεία και κατανόηση μαθηματικών αποδείξεων
- γ) να κάνει χρήση στατιστικών δεδομένων, γραφημάτων και κατανόηση μαθηματικών πτυχών ψηφιοποίησης,
- δ) να μαθαίνει τους θεμελιώδεις νόμους της φύσης και να κατανοεί την επιρροή της ανθρώπινης δραστηριότητας στη φύση,
- ε) να έχει λογική και ορθολογική σκέψη για τον έλεγχο των υποθέσεων και προθυμία απάρνησης πεποιθήσεων εάν αυτές έρχονται σε σύγκρουση με τα νέα ευρήματα,
- στ) περιέργεια και καίρια κρίση και ενδιαφέρον στα ηθικά ερωτήματα.

4.

⁴⁸ Key competences for lifelong learning. [online]
Ανακτήθηκε από: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/297a33c8-a1f3-11e9-9d01-01aa75ed71a1/language-en>

3) 3 Ψηφιακή επάρκεια – δεξιότητες:

- α) να χρησιμοποιεί ψηφιακές τεχνολογίες με αυτοπεποίθηση, με ορθή και υπεύθυνη κρίση,
- β) να αξιολογεί τα οφέλη και τους κινδύνους της χρήσης ψηφιακών εργαλείων,
- γ) να χρησιμοποιεί ψηφιακά εργαλεία που στηρίζουν τα δικαιώματα του πολίτη και τη κοινωνική συμπερίληψη, να συνεργάζεται με άλλα άτομα και να στηρίζει τη δημιουργικότητα στην εκπλήρωση προσωπικών, κοινωνικών, ή επιχειρηματικών στόχων.

4) Προσωπική και κοινωνική επάρκεια – δεξιότητες:

- α) να σκέφτεται, να διαχειρίζεται τον χρόνο και την πληροφορία αποτελεσματικά,
- β) να εργάζεται με άλλα άτομα και να λύνει προβλήματα με έναν εποικοδομητικό τρόπο,
- γ) να διαχειρίζεται τις πολύπλοκες καταστάσεις και την αβεβαιότητα,
- δ) να ηγείται μιας μελλοντικά υποσχόμενης ζωής, γύρω από τη σημασία και την αξία της υγείας,
- ε) να ανέχεται, να εκφράζει, και να εκφράζει διάφορες οπτικές/γνώμες,
- στ) να οργανώνει την εκμάθηση του ενός αλλά και μιας ομάδας.

5) Επάρκεια πολίτη - δεξιότητες:

- α) να επικοινωνεί αποτελεσματικά με άλλα άτομα με άλλους για κοινούς λόγους ή δημοσίου συμφέροντος,
- β) να συμμετέχει ουσιαστικά στις τοπικές δραστηριότητες και λήψη αποφάσεων σε όλα τα επίπεδα,
- γ) να κατανοεί τα βιώσιμα συστήματα μιας κοινωνίας,
- δ) να υποστηρίζει τη κοινωνική δικαιοσύνη και την πολυπολιτισμικότητα.

6) 6. Επιχειρηματικότητα – επάρκεια – δεξιότητες:

- α) να αξιοποιεί ευκαιρίες και κίνητρα μετατρέποντάς τα σε αξίες για άλλους,
- β) να κατανοεί διάφορες προσεγγίσεις στον σχεδιασμό και τη διαχείριση ενός έργου,
- γ) να αναγνωρίζει ηθικές αρχές και προκλήσεις στον τομέα της βιώσιμης ανάπτυξης,
- δ) δημιουργικότητα που περιλαμβάνει φαντασία, πρωτοπορία, στρατηγική,
- ε) ανεξάρτητη και ομαδική εργασία,
- στ) οικονομικές αποφάσεις, όσον αφορά τα κόστη και τις αξίες,
- ζ) αποτελεσματική επικοινωνία,
- η) να παίρνει πρωτοβουλίες, πρόληψη, και προοδευτισμός,
- θ) να ενθαρρύνει και να εκτιμά άλλους,
- ι) να βοηθά τους άλλους και τον κόσμο.

7) Πολιτισμική επίγνωση και επάρκεια έκφρασης - δεξιότητες

- α) να κατανοήσει την αναπτυσσόμενη ταυτότητα και την πολιτιστική κληρονομιά του στον κόσμο που χαρακτηρίζεται από πολιτιστική ποικιλία,
- β) να μεριμνά για τον κόσμο,
- γ) να είναι δεκτικός σε καινούριες ιδέες και πιθανότητες.

Ο στόχος της εφαρμογής στο τομέα της συμμετοχής είναι να μετατραπεί σε ένα αποδοτικό εργαλείο για την επικοινωνία και τη συλλογή δεδομένων. Ωστόσο, η συμμετοχή εξαρτάται από την προθυμία και την περαιτέρω συμπερίληψη των δήμων.

Μακροπρόθεσμα, η χρήση της εφαρμογής-εργαλείου καλλιεργεί τη σχέση των νέων ανθρώπων με το περιβάλλον τους. Για παράδειγμα, να επιστρέψουν πίσω στα μέρη που μεγάλωσαν, αφού ολοκληρώσουν τη φοίτησή τους στο πανεπιστήμιο και να φροντίσουν τα μέρη αυτά με επίγνωση για έναν βιώσιμο τρόπο ζωής.

Η εμπειρία της ενεργούς ενασχόλησης με την εφαρμογή-εργαλείο MyHood θα αντικατοπτριστεί σε πολλούς τομείς της ζωής – πολιτιστικούς, κοινωνικούς, και οικονομικούς.

Βιβλιογραφία/Πηγές:

A global economic assessment of city policies to reduce climate change impacts [online]

Ανακτήθηκε από: <https://www.nature.com/articles/nclimate3301>

Agenda 21. [online]

Ανακτήθηκε από: <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/Agenda21.pdf>

Agenda 2030. [online]

Ανακτήθηκε από: <https://sdgs.un.org/2030agenda>

CLARK, Delia; GLAZER, Steven. *Questing – A Guide to Creating Community Treasure Hunts*. University Press of New England, 2006, ISBN-10: 1584655321.

CLARK, Delie, (translation HUŠKOVÁ, Barbora et col.): *We learn to make good decisions for the future. Building relationships between schools, municipalities and administrators of public lands and spaces through place based learning and citizen involvement*. Center for ecological education SEVER and Partnerství, o.p.s., Horní Maršov, 2010.

Climate Change Fossil-Fuel Pollution, and Children's Health [online]

Ανακτήθηκε από: <https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMra2117706>

Climate Change Impacts on Urban Heat, NSWgovermmt. [online]

Ανακτήθηκε από: <https://www.climatechange.environment.nsw.gov.au/impacts-climate-change/built-environment/urban-heat>

DANIŠ, Petr, *Děti venku v přírodě: ohrožený druh? Praha: Ministerstvo životního prostředí ČR*, 2016. ISBN 978-80-7212-610-1.

FRANCIS, M., LORENZO, R., 2002. *Seven Realms of Children's Participation*. Journal of Environmental Psychology.V. 22, p. 157–169

FRIDELL, Kent, VYSOKÝ Martin at al. *Livable Streets - A Handbook of Bluegreengrey Systems*. EDGE, 2020. Ανακτήθηκε από: <https://bluegreengrey.edges.se/>

KABISCH, Nadja, STADLER, Jutta, KORN, Horst. *Nature-based Solutions to Climate Change Adaptation in Urban Areas Theory and Practice of Urban Sustainability Transitions*. Springer Open: 2017, ISBN 9783319537504. Διαθέσιμο στο: <https://1url.cz/MrUB4>

Key competences for lifelong learning. [online]

Ανακτήθηκε από: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/297a33c8-a1f3-11e9-9d01-01aa75ed71a1/language-en>

Klimatsäkrade systemlösningar för urbana ytor- Ett Vinnova-projekt. [online]

Ανακτήθηκε από: <http://klimatsakradstad.se/>

Krajhanzl, Jan. *Psychologie vztahu k přírodě a životnímu prostředí*. Brno: Lipka, MUNI press, 2014

KREJČOVÁ, Lenka. *Psychologické aspekty vzdělávání dospívajících*. Praha: Grada, 2011. ISBN 978-80-247-3474-3.

MACEKOVÁ, Magdalena, *Příjemné a odolné město. Možnosti snižování tepelného ostrova města pomocí přírodě blízkých řešení*. Brno: Partnerství, o.p.s. 2022.

MACY, Joanna, JOHNSTONE, Chris. *Active Hope: How to Face the Mess We're in without Going Crazy*. New World Library, 2012. ISBN – 10: 1577319729

MURPHY, Elizabeth. *Constructivism: from philosophy to practice*. 1997 [cit. 2023-2-2].

Ανακτήθηκε από: <http://eric.ed.gov/PDFS/ED444966.pdf>

OKAMURA, Osamu, *Město pro každého. Manuál urbanisty začátečníka*. Praha: Labyrint, 2020. ISBN 978-80-86803-67-8.

PETRIK, Mirjana. *DĚTI A MĚSTO: VEŘEJNÝ PROSTOR MĚSTA S OHLEDEM NA DĚTI A MLÁDEŽ (Children and the City: Urban Public Space with regard to Children and Youth)*. [online]. Praha, 2019 [cit. 2023-01-20]. Ανακτήθηκε από: <https://theses.cz/id/6iqg69/>. Disertační práce. České vysoké učení technické v Praze.

PETRIK, Mirjana. *Participace dětí a mládeže (Participation of Children and Youth)*. Informační brožura. Praha: ČVUT, 2020.

Ανακτήθηκε από: <https://drive.google.com/file/d/13Bte164oEJWWzSE6mf9KHIRVedDzJMhf/view>

PIAGET, Jean, INHELDER, Bärbel, *The Psychology of the Child*. Basic Books, 1972. ISBN – 10: 0465095003.

PRUDKÝ, Libor, *Žáci a studenti středních škol - adolescenti. Jejich místo v životní dráze a místo učitelů v jejich výchově a vzdělávání. Metodická příručka*. Praha: Centrum pro studium vysokého školství, 2015. ISBN 978-80-86302-51-5.

PŘIBYLA, Ondřej, ZÁKOPČANOVÁ, Kristína, PECHNÍK, Ondřej, *Atlas klimatické změny. Změny v atmosféře a rizika oteplování*. Brno: Lipka, 2020. ISBN 978-80-88212-36-2.

ŘÍMANOVÁ, Marie (ed.) at al. *Prostory. Průvodce tvorbou a obnovou veřejných prostranství*. Brno: Partnerství, o.p.s., 2013. ISBN 978-80-904918-6-1.

SIEGEL, Daniel J., *Brainstorm: The Power and Purpose of the Teenage Brain*, TarcherPerigee, 2014, ISBN 10 158542935X.

SMOLÍK, Josef. *Subkultury mládeže: sociologické, psychologické a pedagogické aspekty*. Brno: Mendelova univerzita v brně, 2017. ISBN 978-80-7509-498-8.

SOBEL, David. *Place-Based Education: Connecting Classrooms & Communities*, Orion Society, 2004, ISBN 978-0913098547

SOKOL, Jan, *Malá filosofie člověka a Slovník filosofických pojmů*, Praha: Albatros, 2019. ISBN 978-80-7601-217-2.

Sustainable Development Goals, UN. [online]

Ανακτήθηκε από: <https://sdgs.un.org/goals>

Šestáková, I. ed., Zbořilová, Z. ed., Petrik, M. ed., Lupač, P., Smetanová, M. ed. *Děti a město. Prostor pro hru*. Sborník konference. Praha: FA ČVUT, 2018. ISBN 978-80-01-06382-8.

Škola pro udržitelný život. [online]

Ανακτήθηκε από: <https://www.skolaprozivot.cz/Skola-pro-zivot.html>

ŠMAJS, Josef, KLÍMA, Ivan, CÍLEK, Václav, Tři hlasy. Úvahy o povaze kultury s přírodou. Brno: Doplněk, 2010. ISBN 978-80-7239-252-0.

The impact of climate change on human health. [online]

Ανακτήθηκε από: <https://www.who.int/news/item/07-04-2008-the-impact-of-climate-change-on-human-health>

UNHR, 1989. *Convention on the Rights of the Child.* [online]

Ανακτήθηκε από: <https://www.ohchr.org/sites/default/files/Documents/ProfessionalInterest/crc.pdf>

Útočiště interiérového člověka. Film. [online 9.3.2023]

Dostupný z: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/10539148437-celnice/313294340020010/>

Voda ve městě. Metodika pro hospodaření s dešťovou vodou ve vazbě na zelenou infrastrukturu, kol. autorů, Praha: ČVUT, 2021. ISBN 978-80-01-06817-5.

VAŠUTOVÁ, Maria, PANÁČEK, Michal a kol. *Mezi dětstvím a dospělostí. Vybrané kapitoly z psychologie adolescence.* OSTRAVA: Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě, 2013. ISBN 978-80-7464-125-1.

VESELÁ, Zuzana Eliška (ed.) a kol. *Za jeden provaz. Metodika výchovy k udržitelnému rozvoji a aktivnímu občanství programu Škola pro udržitelný život.* Horní Maršov: Středisko ekologické výchovy SEVER a Partnerství o.p.s., 2012. ISBN 978-80-86838-41-0.